

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΕ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 — ΤΗΛ. 27.689 | 15 ΙΟΥΛΙΟΥ 1958 | ΑΡΙΘ. 14

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΡΩΣ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ*

Εὐχαριστοῦμεν τὸν Πανάγαθον Θεόν, ὁ Ὅποιος ἠξίωσεν ἡμᾶς καὶ τὰ λοιπὰ ἀδελφὰ μέλη τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἵνα εὐρεθῶμεν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον χώραν τῆς Ρωσίας καὶ συμπανηγυρίσωμεν μετὰ τῆς ἐορταζούσης Ἀγιωτάτης ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς χώρας ταύτης, ὡς καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀντιπροσωπειῶν τῶν ὁμοδόξων Ἀγιωτάτων Ἐκκλησιῶν.

Δόξαν καὶ αἶνον ἀναπέμπομεν ἐκ βάθους ψυχῆς εἰς τὸν θεῖον τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορα, διότι ἐδωρήσατο εἰς ἡμᾶς τὴν εὐλογητὴν ταύτην ἡμέραν, ἵνα παρευρεθῶμεν εἰς τὴν ἐκδηλωσιν τῆς χαρᾶς τῆς Ρωσικῆς Πατριαρχικῆς Ἐκκλησίας, καθ' ἣσον κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἡ Ἀγιωτάτη αὐτῆ Ἐκκλησία πανηγυρίζει τὴν τεσσαρακοστὴν ἐπέτειον ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου, γεγονός τὸ ὅποιον ἔλαβε χώραν κατὰ Νοέμβριον τοῦ ἔτους 1917, σὺν τῇ ἰδρύσει ἐν Ρωσίᾳ τῆς Αἰκίης Δημοκρατίας.

Ὡς δὲ εἶναι γνωστόν, τὰ μεγάλα καὶ σπουδαῖα γεγονότα, εἴτε πολιτικὰ εἴτε ἐκκλησιαστικά, ἀποτελοῦσι σταθμοὺς ἱστορικοὺς καὶ φυσικῶ τῷ λόγῳ πανηγυρίζονται πρεπόντως, εἴτε ὑπὸ τοῦ Κράτους εἴτε ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ μέγα λοιπὸν γεγονός τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου ἔπρεπεν ἀξίως νὰ ἐορτασθῇ καὶ μάλιστα μετὰ παρέλευσιν μιᾶς τεσσαρακονταετηρίδος, διότι ἀποτελεῖ σταθμὸν εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν τῆς ὁμοδόξου ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας.

Αὐτοῦ λοιπὸν τοῦ κεφαλαϊώδους σημασίας γεγονότος διὰ τὴν ἀδελφὴν Ἀγιωτάτην Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν σήμερον αὐτὴ ποιεῖται πανηγυρικὴν ἀνάμνησιν. Αὐτὸ τὸ γεγονός ὑπῆρξεν ἡ αἰτία νὰ συγκληθῶμεν εἰς τὴν μεγάλην ταύτην χώραν, καὶ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου νὰ φιλοξενώμεθα σήμερον ἅπαντες οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Πατριαρχικῶν καὶ Ἀυτόκεφάλων Ἀγίων Ἐκκλησιῶν τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ρίζα ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἅπασαι αἱ ἀδελφαὶ Ἐκκλησίαι λαμβάνουσι τὴν ἰκμάδα καὶ τὴν ἐν πνεύματι Θεοῦ συντήρησιν καὶ διατήρησιν καὶ ἐν Κυρίῳ ἀῤῥῆσιν αὐτῶν.

Εἶναι δὲ τόσον πνευματικῶς ὠραία καὶ ὑπέροχος ἡ σύναξις ἡμῶν αὕτη ἐπὶ τῷ πανηγυρισμῷ τῆς τεσσαρακονταετηρίδος τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου, εἰς τρόπον ὥστε ἔρχονται εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν οἱ προφητικοὶ ἐκεῖνοι λόγοι τοῦ Προφήτου Ἡσαίου (49,18) λέγοντος: «ἄρον κύκλω τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, καὶ ἴδε πάντα, ἰδοὺ συνήχθησαν καὶ ἤλθον πρὸς σέ», ἐδλογοῦντες Χριστόν, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ ὁποίου καὶ συνεκλήθημεν.

Συμμετέχουσα λοιπὸν τῆς μεγάλης ταύτης χαρᾶς τῆς Ρωσικῆς λίαν ἡμῖν ἀγαπητῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἀδελφὴ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, δι' ἡμῶν τῶν Συνοδικῶν Αὐτῆς ἀπεσταλμένων, διαδηλοῦν τὴν ἀμείζονα αὐτῆς χαρὰν ἐπὶ τῷ ἱστορικῷ καὶ λίαν σημαντικῷ γεγονότι τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου, τοῦ ὁποίου γεγονότος ἡ τεσσαρακοστὴ ἐπέτειος ὡς εὐλογημένον Ἰωβιλαῖον σήμερον ἐνταῦθα πανηγυρίζεται. Ὁμοῦ δὲ μετὰ τῆς διαδηλώσεως τῆς χαρᾶς ταύτης, ἡ Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εὐχεται τῇ Ἀγιωτάτῃ ἀδελφῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅπως ὁ ἐν Τριάδι προσκυνούμενος Θεὸς διατηρῇ αὐτὴν εἰς αἰεὶ ἀκμάζουσαν, σώαν, ἐντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύουσαν καὶ ὀρθοτομοῦσαν τὸν λόγον τῆς Θείας ἀληθείας, πρὸς κατασχόνην τοῦ Σατανᾶ καὶ πρὸς δόξαν Χριστοῦ. Εὐχεται ἀκόμη, ὅπως ὁ Πατριαρχικὸς αὐτῆς θρόνος παραμένῃ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαρασάλευτος καὶ ἀπρόσβλητος παντὸς πειρασμοῦ καὶ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικειμένου.

Προσθέτει δὲ καὶ εὐχὰς ἐγκαρδίους ὑπὲρ τοῦ σήμερον ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ τούτου θρόνου καθημένου, Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας κυρίου Ἀλεξίου, ὅπως ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς διατηρῇ τὴν Μακαριότητα Αὐτοῦ ὀγκυαίνουσαν ἐπὶ μήριστον καὶ δεξιῶς κυβερνώσαν τὴν μεγάλην Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν ἐπ' ἀγαθῷ αὐτῆς καὶ τοῦ Ρωσικοῦ Κράτους.

* Ἡ προσφώνησις αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Σεβ. Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Κου Ἰακώβου ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας τοῦ ἁγ. Σεργίου ἐν Ζαγκόρσκ κατὰ τὴν 13ην Μαΐου 1958, ἐνώπιον πάντων τῶν ἐκπροσώπων τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, πλην τῶν Ἐκκλησιῶν Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου).

ΕΚ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Δ'.

Τοιαύτης ούσης τῆς καταστάσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ τηλικούτων κινδύνων καὶ ἐχθρῶν περικυκλούντων αὐτήν, ἀνάγκη παρ' ὑμῶν (τῶν δυτικῶν) ἀνανεωθῆναι τὴν πίστιν τῇ Ἀνατολῇ, καὶ ὧν ἐλάβετε παρ' αὐτῆς ἀγαθῶν, τούτων ἐν καιρῷ παρασχέσθαι αὐτῇ τὴν ἀντίδοσιν»¹. Διότι ὑπὸ τῆς ἐντολῆς τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης καὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐνότητος τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς τοὺς δυτικούς ἐπισκόπους καὶ χριστιανούς γενικῶς πόρωθεν νὰ θεῶνται ἀπαθῶς τὰ ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἀνατολῇ διαδραματιζόμενα θλιβερά γεγονότα εἰς βάρος τῆς ὀρθοδόξου δογματικῆς πίστεως καὶ τῶν

1. Ἐπιστολὴ 91, «Ὁυαλεριανῶ ἐπισκόπῳ», αὐτόθι σ. 476.

Ἄς εἶναι ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ πᾶσαν τὴν Πατριαρχικὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἄς προάγῃται αὕτη ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν καὶ ἀπὸ καλοῦ εἰς τὸ κάλλιστον.

Ἐπιτραπήτω πρὸς τούτους εἰς ἡμᾶς νὰ ἀναμνησθῶμεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ καὶ τῶν ἰδιαιτέρων δεσμῶν, οἱ ὅποιοι συνδέουσι τὴν Ἀγιωτάτην Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, τὸ σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὴν ἀδελφὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὁποίαν ἔχομεν τὴν μεγίστην τιμὴν νὰ ἐκπροσωπῶμεν εἰς τὴν χάραν ταύτην.

Δὲν εἶναι μόνον, ὡς γνωστὸν, ἡ ἰδρυσις τῆς Ἐκκλησίας ταύτης τῆς Ρωσίας καὶ προηγουμένως ὁ ἐκχριστιανισμὸς τῶν Ρώσων, τὰ ὁποῖα συνδέουσι τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὴν σήμερον ἀδελφὴν τῆς Ρωσίας Ἐκκλησίαν. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία μαρτυρεῖ περὶ τῶν ἀδιαιλίπτων μεριμνῶν καὶ ἀγόνων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὑπὲρ τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ὅπως καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν Σλαβικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Πατριαρχείων καὶ Ἐκκλησιῶν. Διὸ πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι ὀφείλουσι σέβας ἀπεριόριστον καὶ στοργὴν ἀμέριστον καὶ ἱερὰν πρὸς τὸ σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸν ἄξονα τοῦ συνδέσμου τῶν ἀνὰ σύμπαντα τὸν κόσμον μερῶν τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐθεμελίωσεν ἐπὶ τοῦ τιμίῳ αἵματι Αὐτοῦ. Δόξα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου σημαίνει δόξαν πάσης τῆς ἀνὰ τὸν κόσμον Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Περὶ τὸν Ἀποστολικὸν τοῦτον καὶ Οἰκουμενικὸν Θρόνον ὀφείλουσι αἱ ἐπὶ μέρους Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι νὰ συνασπισθῶσι πρὸς ἀντιμετώπισιν παντὸς κινδύνου κατὰ τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν γένει καὶ πρὸς ἀνασύστασιν τῶν πνευματικῶν τῆς Ἐκκλησίας δυνάμεων διὰ τὸ καλὸν ὄλον τοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος σήμερον, παρὰ τὰς καταπληκτικὰς προόδους, ἀνησυχεῖ διὰ τὸ μέλλον. Οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἀκατανίκητον

στερρῶς ἐχομένων αὐτῆς ὀρθοδόξων ἀνατολικῶν, καὶ οὕτω νὰ ὑποτιμῶσι τὸν μέγαν ἀπὸ τοῦ Ἀρειανισμοῦ κίνδυνον διὰ σύμπασαν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τὴν καθαρότητα καὶ ἀκεραιότητα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως αὐτῆς. «Μὴ περιίδητε τὸ ἥμισυ τῆς οἰκουμένης ὑπὸ τῆς πλάνης καταποθῆν, μὴ ἀνάσχησθε ἀποσβεσθῆναι τὴν πίστιν, παρ' οἷς πρῶτον ἐξέλαμψε. Τί οὖν ποιήσαντες ἀντιλήψασθε τῶν πραγμάτων καὶ πῶς τὸ πρὸς τοὺς θλιβομένους συμπαθεῖς ἐπιδείξεσθε, οὐ παρ' ἡμῶν πάντως δεήσει μαθεῖν ὑμᾶς· ἀλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ὑμῖν ὑποθήσεται. Πλὴν γε ὅτι τάχους χρεῖα πρὸς τὸ περισώσασθαι τοὺς περιλειφθέντας, καὶ παρουσίας ἀδελφῶν πλειόνων, ὥστε πλήρωμα εἶναι συνόδου τοὺς ἐπιδημοῦντας, ἵνα μὴ μόνον ἐκ τῆς τῶν ἀποστειλάντων σεμνότητος, ἀλλὰ καὶ

δύναμιν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία δύναμις προέρχεται ἀπὸ τὸν παντοδύναμον Θεόν.

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἰδιαιτέρους δεσμούς τοῦ Ρωσικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀρκοῦμεθα μόνον ἐνδεικτικῶς νὰ ἀναφέρωμεν, ὅτι πολλοὶ Ἕλληνες Ἱεράρχαι προσήνεγκον τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν ὡς κληρικοί ἢ ὡς ποιμένες οὕτως ἢ ἄλλως τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας παλαιότερον. Ἐξ αὐτῶν μνημονεύομεν τοὺς μεγάλους Ἐκκλησιαστικούς ἀνδράς καὶ Ἱεράρχας, τὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν Μητροφάνην, ὅστις μετέσχε τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὸ 1593, καθ' ἣν ἀνεκηρύχθη ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας εἰς Πατριαρχεῖον, τὸν αἰοίδιμον Ἐγγένιον Βούλγαριν, Ἐπίσκοπον Σλαβηνίου καὶ Χερσονόσου, ἀποβιώσαντα τῇ 10 Ἰουνίου τοῦ 1806 εἰς τὸ Ρωσικὸν Μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου, καὶ τὸν διαδεχθέντα αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν ἐν Ρωσίᾳ Ἐπισκοπὴν Νικηφόρον Θεοτόκην, τὸν διαπρεπῆ Ἐκκλησιαστικὸν ῥήτορα.

Δὲν εἶναι ὁμοῦ τοῦ παρόντος νὰ ἐπεκταθῶμεν περισσότερον. Εἶναι ἄλλωστε ἄπειρα τὰ παραδείγματα στενωτέρας κατὰ τὸ παλαιότερον γνωριμίας καὶ ἐγκαρδίου συνεργασίας τῶν δύο τούτων Ἐκκλησιῶν. Συνδεόμεθα γενικῶς ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας διὰ τοῦ ἱεροῦ δεσμοῦ τῆς κοινῆς πίστεως, τῆς κοινῆς λατρείας, τῶν κοινῶν μεριμνῶν διὰ τὰ χριστεπώνυμα πληρώματα τῶν Ἐκκλησιῶν, συνδεόμεθα διὰ τῆς κοινῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον «οὐδέποτε ἐκπίπτει».

Ἐπαναλαμβάνοντες ὅθεν τὰς διαπύρους εὐχὰς τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡμῶν τῶν ἐκπροσωποῦντων αὐτήν, παρακαλοῦμεν τὸν Θεῖον Δομήτορα τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως διαφυλάτῃ τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν εἰς αἰῶνας ἀκμάζουσαν καὶ χορηγῇ τῷ Μακαριωτάτῳ Προκαθημένῳ Αὐτῆς Πατριάρχῃ κ. Ἀλεξίῳ πᾶσαν τὴν εὐλογίαν, τὴν χάριν καὶ τὰς δωρεὰς Αὐτοῦ.

† Ὁ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος ΙΑΚΩΒΟΣ

ἐκ τοῦ οἰκείου ἀριθμοῦ τὸ ἀξιόπιστον ἔχωσιν εἰς διόρθωσιν. Οἱ καὶ τὴν ἐν Νικαία γραφεῖσαν παρὰ τῶν Πατέρων ἡμῶν πλίστιν ἀνανεώσονται καὶ τὴν αἵρεσιν ἐκκηρύξουσι καὶ ταῖς Ἐκκλησίαις τὰ εἰρηνικά διαλέξονται, τοὺς τὰ αὐτὰ φρονούντας συνάγοντες εἰς ὁμόνοιαν»². Ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ ἐπιστολῇ του «τοῖς δυτικοῖς»—καὶ οὐχὶ τῷ ἐπισκόπῳ Ῥώμης—ἀξιοῖ τὴν συλλογικὴν παρ' αὐτῶν καταδίκην τῶν Ἀρειανῶν. «Οὐδὲ ἀξιόμην παρὰ τῆς ὑμετέρας ἀκριβείας πρὸς πάσας τὰς κατὰ τὴν Ἀνατολὴν Ἐκκλησίας δημοσιεῦσθαι, ἵνα ἢ ὀρθοποδῆσαντες γνησίως ὧσι σὺν ἡμῖν, ἢ μένοντες ἐπὶ τῆς διαστροφῆς ἐν ἑαυτοῖς μόνοις τὴν βλάβην ἔχωσι, μὴ δυνάμενοι ἐκ τῆς ἀφυλάκτου κοινωρίας τῆς ἰδίας νόσου μεταδιδόναι τοῖς πλησιάζουσιν. Ἀνάγκη δὲ τούτων ὀνομαστὶ μνησθῆναι, ἵνα καὶ αὐτοὶ γνωρίσῃτε τοὺς ταραχὰς παρ' ἡμῖν ἐργαζομένους καὶ ταῖς Ἐκκλησίαις ἡμῶν φανερόν καταστήσῃτε. Ὁ μὲν γὰρ παρ' ἡμῶν λόγος ὑποπτὸς ἐστὶ τοῖς πολλοῖς, ὡς τάχα διὰ τινὰς ἰδιωτικὰς φιλονεικίας τὴν μικροψυχίαν πρὸς αὐτοὺς ἐλομένω, ὑμεῖς δὲ ὅσον μακρὰν αὐτῶν ἀπακισμένοι τυγχάνετε, τοσοῦτ' ἄλλο πλεόν παρὰ τοῖς λαοῖς τὸ ἀξιόπιστον ἔχετε, πρὸς τῷ καὶ τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ χάριν συναίρεσθαι ὑμῖν εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν καταπονουμένων ἐπιμέλειαν. Ἐὰν δὲ καὶ συμφώνως πλείονες ὁμοῦ τὰ αὐτὰ δογματίσῃτε, δῆλον ὅτι τὸ πλῆθος τῶν δογματισάντων ἀναντίρρητον πᾶσι τὴν παραδοχὴν κατασκευάσει τοῦ δόγματος»³.

Δυστυχῶς ὅμως πᾶσαι αἱ ἐκκλήσεις τοῦ ἁγίου Βασιλείου πρὸς τοὺς δυτικούς ἐπισκόπους συνήντησαν ἢ ἄγνοιαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως τῆς Ἀνατολῆς ἢ ἀδιαφορίαν καὶ ἀναληγίαν ἢ ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν γνωστὴν τοῖς πᾶσι «δυτικὴν ὀφρῦν», κατὰ τὸν ἐπιτυχέστατον χαρακτηρισμὸν αὐτοῦ τοῦ μεγάλου Πατρός, βεβαιούντος: «οἱ μὲν γὰρ ἀγνοοῦσι παντελῶς τὰ ἐνταῦθα, οἱ δὲ καὶ δοκοῦντες εἰδέναι, φιλονεικότερον μᾶλλον ἢ ἀληθέστερον αὐτοῖς ἐξηγουῦνται»⁴. Μὴ συναντήσας λοιπὸν τὴν ἐπιβαλλομένην κατανόησιν καὶ συμπάρστασιν ὁ ὄντως μέγας καὶ ἅγιος ἐπίσκοπος τῆς Καισαρείας, ἐθεώρησε περιττὸν τὸ κατ' ἐξακολούθησιν ἐπιστέλλειν αὐτοῖς, καὶ μάλιστα «ἐπιστεῖλαι τῷ κορυφαίῳ αὐτῶν» Πάπᾳ Δαμάσῳ, ἐκφράσας τὴν πικρίαν του διὰ τῶν ἐξῆς ἀξιωματικῶν: «Ἐμοὶ μὲν γὰρ τὸ τοῦ Διομήδους ἐπέρχεται λέγειν: μὴ ὄφελος λίσσεσθαι· διότι, φησὶν, ἀγῆνωρ ἐστὶν ὁ ἀνὴρ. Τῷ ὄντι γὰρ θεραπευόμενα τὰ ὑπερήφανα ἦθη ἑαυτῶν ὑπεροπτικώτερα γίνεσθαι πέφυκε. Καὶ γὰρ, ἐὰν μὲν ἴασθῃ ἡμῖν ὁ Κύριος, ποίας ἐτέρας προσθήκης δεόμεθα; Ἐὰν δὲ ἐπιμείνη ἡ ὄργη τοῦ Θεοῦ, ποία βοήθεια ἡμῖν τῆς δυτικῆς ὀφρῦς; Οἱ τὸ ἀληθὲς οὔτε ἴασιν, οὔτε μαθεῖν ἀνέχονται· ψευδέσι δὲ ὑπονοίαις προσηλημμένοι, ἐκεῖνα ποιοῦσι νῦν, ἢ πρότερον ἐπὶ Μαρκέλλῳ, πρὸς μὲν τοὺς τὴν ἀλήθειαν αὐτοῖς ἀπαγγέλλοντας φιλονεικῆσαντες, τὴν δὲ αἵρεσιν δι' ἑαυτῶν βεβαιώσαντες. Ἐγὼ μὲν γὰρ αὐτός,

ἀνευ τοῦ κοινοῦ σχήματος, ἐβουλόμην αὐτῶν ἐπιστεῖλαι τῷ κορυφαίῳ περὶ μὲν τῶν ἐκκλησιαστικῶν οὐδέν, εἰ μὴ ὅσον παραινέξασθαι, ὅτι οὔτε ἴασιν τῶν παρ' ἡμῖν τὴν ἀλήθειαν, οὔτε τὴν ὁδόν, δι' ἧς ἂν μακθάνοιεν, καταδέχονται· καθόλου δὲ περὶ τοῦ μὴ δεῖν τοῖς ὑπὸ τῶν πειρασμῶν ταπεινωθεῖσιν ἐπιτίθεσθαι, μηδὲ ἀξίωμα κρίνειν ὑπερηφάνειαν, ἀμάρτημα καὶ μόνον ἀρκοῦν ἔχθραν ποιῆσαι εἰς Θεόν»⁵.

Ἀπὸ σκοποῦ ἀφήσαμεν νὰ ὀμιλήσωσιν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου αὐτὰ τὰ κείμενα, χωρὶς νὰ διατυπώσωμεν ὑποκειμενικὰς κρίσεις, ὡς αὐθαίρετως κρίνουσιν ὑποκειμενικῶς, παρερμηνεύοντες τὰ κείμενα, οἱ ῥωμαιοκαθολικοὶ θεολόγοι, οἵτινες ἐνῶ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέρους ἀναγκάζονται νὰ ὁμολογήσωσιν, ὅτι «de saint Basile nous n'avons rien en paroles qui relève l'autorité du siège apostolique», ἀπὸ τοῦ ἄλλου παρερμηνεύοντες κείμενα καὶ γεγονότα ἰσχυρίζονται, ὅτι παρ' αὐτοῦ «nous avons des démarches, et il nous signale des faits»⁶.

Ἄλλ' εἶναι γνωστὸν εἰς τοὺς ἀπροκαταλήπτους ἐρευνητὰς τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν δογμάτων αὐτῆς, ὅτι παρόμοια διαβήματα ἦσαν συνήθη πρὸς τοὺς «κορυφαίους» ἢ «προεστῶτας» τῶν ἀρχαίων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἄλλους ἐπιφανεῖς ἐπισκόπους αὐτῶν, ὅταν ἐπρόκειτο περὶ δογματικῶν ζητημάτων, ἀναφερομένων εἰς τὴν οἰκουμένην Ἐκκλησίαν, χωρὶς βεβαίως οἱ ἐπίσκοποι ἐκεῖνοι νὰ ἐγείρωσιν ἐκ τούτου ἀξιώσεις πρωτεῖαν κυριαρχικῶν, ὡς ἐπράξε μόνος ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης⁷.

5. Ἐπιστολὴ 239, 2, «Ἐὐσεβίῳ ἐπισκόπῳ Σαμοσατῶν», αὐτόθι σ. 893. Καὶ ἀλλαχοῦ ὁ Μ. Βασίλειος γράφει περὶ τοῦ ἐπισκόπου Ῥώμης Δαμάσου: «Ἐδγνώμονι μὲν ἀνδρὶ αἰδέσμιον αὐτοῦ καὶ πολλοῦ ἀξίαν τὴν συντυχίαν (ἐννοεῖ τοῦ Γρηγορίου Νύσσης), ὑψηλῷ δὲ καὶ μετεώρῳ, ἄνω που καθημένῳ, καὶ διὰ τούτο ἀκούειν τῶν χαμόθεν αὐτῷ τὴν ἀλήθειαν φθεγγόμενον μὴ δυναμένῳ, τί ἂν γένοιτο ὄφελος τοῖς κοινοῖς παρὰ τῆς τοῦ τοιοῦτου ἀνδρὸς ὁμιλίας, ὅς ἀλλότριον ἔχει θωπείας ἀνελευθέρου τὸ ἦθος;» (Ἐπιστολὴ 215, «Δωροθέῳ πρεσβυτέρῳ», P.G. 32, 792).

6. V. G. R u m e l, Saint Basile et le siège apostolique, ἐν Echos d' Orient 1922, σ. 292. Πρβλ. καὶ S. G i e t, Les idées et l'action sociales de Saint Basile, Paris 1941, σ. 312 ἐξ. P. A l l a r d, Saint Basile, Paris 1929, σ. 130 ἐξ. Ὁ Α. Δι α μ α ν τ ὀ π ο υ λ ο ς κατηγορεῖ τοὺς ρωμαιοκαθολικοὺς θεολόγους καὶ μάλιστα τοὺς Dublanchy καὶ Batiffol, ὅτι διαστρέφουσι τὰ πατερικὰ κείμενα, καὶ εἰδικώτερον ἐνταῦθα ὅτι ἀπαρλαμβάνοντες μόνον ἐν ἀπόσπασμα διαστρέφουσι τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, ἵνα συμπεράνωσιν εὐνοϊκὰ ὑπὲρ τοῦ Παπισμοῦ ἐξαγόμενα καὶ παραστήσωσι τὸν Μ. Βασίλειον ἀναγνωρίζοντα τὸ ὑπέρτατον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κύρος τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ῥώμης ἀποδεικνύων ἐν συνεχείᾳ τὸν ἰσχυρισμὸν του τούτου διὰ τῆς ὀρθῆς ἐρμηνείας τῆς παρερμηνευθείσης ὑπ' ἀριθ. 69 ἐπιστολῆς τοῦ Μ. Βασιλείου ἐν Migne P.G. 32, 429 ἐξ. (ἐνθ' ἀν. σ. 44 ἐξ.).

7. Π. χ. ὁ αὐτὸς ἐπίσκοπος Καισαρείας ἔγραφε πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας Ἀθανάσιον, «ὥσπερ ἐπὶ κορυφῇ τῶν ὄλων ἐπὶ τὴν σὴν ἀναδράμοιμεν τελειότητα» (ἐπιστολὴ 69,1, P.G. 32, 429), ζητῶν «ἐπιστεῖλαι πᾶσιν ἡμῖν ἐπιστολὴν μίαν, παραίνεσιν ἔχουσαν τῶν πρακτέων», ὡς ὁ μόνος «ἱκανὸς κυβερνήτης» (ἐπιστολὴ 82 σ. 460). Περὶ δὲ τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας ἔγραφε: «Τί δ' ἂν γένοιτο ταῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην Ἐκκλησίαις τῆς Ἀντιοχείας ἐπικαιριώτερον; ἢ, εἰ συνέβη πρὸς ὁμόνοιαν ἐπανελθεῖν, οὐδὲν ἐκώλυεν, ὥσπερ κεφαλὴν ἐρρωμένην, παντὶ τῷ σώματι ἐπιχορηγεῖν τὴν ὑγίειαν» (ἐπιστολὴ 66, 2 σ. 425). Καὶ πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Μεδιολάνων Ἀμβρόσιον

2. Ἐπιστολὴ 92, 3, «πρὸς Ἰταλοὺς καὶ Γάλλους», αὐτόθι σ. 481.

3. Ἐπιστολὴ 263, 2, «τοῖς δυτικοῖς», αὐτόθι σ. 977.

4. Ἐπιστολὴ 214, 2, «Τερεντίῳ κόμητι», αὐτόθι σ. 785.

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΤΩΝ ΣΕΡΒΩΝ ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ (†)

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν πρόσφατον πρὸς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ γεραροῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀντιοχείων Ἀλεξάνδρου Γ', ἡ ἀναγγελία τοῦ θανάτου τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου τῶν Σέρβων Βικεντίου «ἐγνόφωσε τὴν θυγατέρα Σιδών». Καὶ ἀπετέλεσεν, ἐν συνεχείᾳ, βαρὺ ἀτύχημα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας.

*

Ἀνυψωθείς εἰς τὸ τηλέφαντον ἀξίωμα τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Σερβίας, εἰς καιροὺς κατὰ πάντα χαλεπούς, ἐπέδειξεν ἀναμφισβήτητον ποιμαντορικὴν σύνεσιν καὶ ἐπηδαιολούγησεν ὀξυδερκῶς καὶ μὲ ἀτρόμους χειρᾶς, τὸ χειμαζόμενον—περιστατικῶς—σκάφος τῆς ἀδελφῆς Ὀρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ ὅπως οἱ ἀρχαῖοι Χριστιανοὶ ἔρριπτον ἐπὶ τῶν τάφων τῶν τελευτάντων εὐθαλεῖς κλάδους φοινίκων, σύμβολα τῆς κατὰ τοῦ θανάτου νίκης, ἀποθέτομεν—ἀντὶ ἀνθέων—πρὸ τοῦ νοποῦ τοῦ τάφου τὴν διαπίστωσιν, ὅτι ὑπῆρξε στερρὸς καὶ καταπάγιος ἐν τῇ βαθείᾳ συναισθήσει τῆς ἀνωθεν κλήσεώς του· καὶ πλήρης εὐκрасίας νοῦ καὶ συμμετρίας διανοήσεως, ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ὑψηλῆς του ἀποστολῆς.

Δὲν δύναται νὰ ὑπάρχη ἀμφιβολία, ὅτι ὁ Μ. Βασίλειος ἐσκέπτετο καὶ ἐνήργει συμφώνως πρὸς τὸ ἐκκλησιαστικὸν πνεῦμα καὶ πολίτευμα τῆς ἐποχῆς του καὶ τῶν παλαιοχριστιανικῶν χρόνων, ὅτε ἦτο ἀγνωστον τὸ παπικὸν πρωτεῖον ἐξουσίας, μόνον δὲ αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ἤσκαον τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν ἐν τῇ Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἐπομένως ἀπέρριπτεν οὗτος τὴν ἄλλως ἀγνωστον τότε παπικὴν μοναρχίαν, δεχόμενος τὸ ἐπισκοπικὸν καὶ συνοδικὸν σύστημα, ὅπερ ἴσχυεν ἐν τῇ διοικήσει τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς μετέπειτα Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας μέχρι σήμερον. Πράγματι δὲ ἐκ τῶν συγγραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῆς καθόλου ἐκκλησιαστικῆς δράσεως τοῦ Μ. Βασιλείου συνάγεται, ὅτι οὗτος δὲν ἀνεγνώριζεν εἰς τὸν ἐπίσκοπον Ῥώμης ἀνωτέραν τιὰ αὐθεντίαν καὶ ἐξουσίαν⁸, οὐδὲ ἠσχολεῖτο περὶ τὰ τοιαῦτα,

ὁμοίως ἔγραψεν: «Ἄγε τοῖνον, ὦ Θεοῦ ἄνθρωπε, ἐπειδὴ οὐ παρ' ἀνθρώπων παρέλαβες ἡ ἐδιδάχθης τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' αὐτός σε ὁ Κύριος ἀπὸ τῶν κριτῶν τῆς γῆς ἐπὶ τὴν καθέδραν τῶν Ἀποστόλων μετέθηκεν...» (ἐπιστολὴ 197, 1 σ. 709) κ.τ.λ.

8. Καὶ ὁ V. D u r v y ὀρθῶς γράφει: «Saint Basile ne reconnaît à l' évêque de Rome aucun droit particulier; l' autorité supérieure dans l' Église est dans les conciles». (Histoire des Romains, Paris 1885, r. VII, 45). Καὶ κατὰ τὸν Α. Δι α μ α ν τ ὀ π ο υ λ ο ν, ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης ἀπλῶς εἶναι διὰ τὸν Μ. Βασιλείου ἀποστολὴ τῶν δυτικῶν (ἐπιστολὴ 239), οὐ αἱ γῶμαι ἡ κρίσεις οὐδένα τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων ὑποχρεοῦσιν ὡς κορυφαῖοι ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι ὁ Ἀλεξανδρεὺς (ἐπιστολαὶ 66, 69, 80, 82) καὶ ὁ Ἀντιοχείας (ἐπιστολὴ 66), ἀλλὰ στόλοι καὶ ἐδραῖωμα τῆς πίστεώς εἶναι οἱ πανταχοῦ ἐπίσκοποι τῶν Ἐκκλησιῶν, οἱ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν Νικαίᾳ διδασκαλίας «κοινωνικοὶ» πρὸς ἀλλήλους (ἐπιστολαὶ

Καὶ τὸ ἔργον τοῦ πᾶν ἄλλο ἢ εὐχερῆς ὑπῆρξεν. Διότι εὐκόλος εἶναι ὁ ποντοπόρος πλοῦς εἰς τὸ ἀναπεπταμένον πέλαγος, ἔστω καὶ κυματούμενον. Ἀπείρωσ ὅμως δυσκολώτερος εἶναι ὁ ἐν μέσῳ σκοπέλων καὶ ὑφάλων καὶ μάλιστα, ὅταν σφοδροὶ ἐπιπνέουν ἀνεμοί, καὶ ἀντίδρομος εἶναι ἡ φορὰ τῶν ρευμάτων.

Ἀναγκαιοὶ τότε ἐπαγρύπνησις Λυγκέως, ἐνθους ψυχῆ, καὶ ἀντοχὴ μὴ γνωρίζουσα τὸν κάματον, προσόντα, τὰ ὁποῖα ἐκόσμου τὸν ἀείμνηστον Πατριάρχην Βικέντιον.

Καὶ ἡ Πατριαρχία του ὑπῆρξε διὰ τοῦτο εὐτυχῆς. Διότι ἡ σώφρων καὶ εὐθετος πραγματοποίησις τοῦ ἐκάστοτε δυνατοῦ ἀποτελεῖ τὸ γνώρισμα καὶ τὸ εὐσημον τοῦ συνετοῦ καὶ δεξιότητου Κυβερνήτου. Καθ' ὅσον δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχωμεν εὐτυχεῖς ἀπλῶς ἐμπνεύσεις καὶ εὐγενικοὺς δραματισμούς. Ἀλλὰ εἶναι ἀπαραίτητον, καὶ νὰ συλλαμβάνωμεν εὐτυχεῖς ἰδέας, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως νὰ πραγματοποιοῦμεν τὰς ἰδέας καὶ τὰς συλλήψεις μας. Καὶ οὐδεὶς καλόπιστος εἶναι δυνατὸν ν' ἀρνηθῆ, ὅτι ἐπὶ τῆς Πατριαρχίας τοῦ Ἁγιωτάτου Βικεντίου—χάρις καὶ εἰς τὴν κατανόησιν τὴν ὁποῖαν συτήνησεν—πολλὰ ἐπετεύχθησαν διὰ τὴν ἀδελ-

ῶντα μεταγενέστερα ἀνθρώπινα καθαρῶς κατασκευάσματα, ἀλλ' ἠγωνίζετο διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν, τὴν προκοπὴν, τὴν ἀγάπην, τὴν σύμπνοιαν καὶ τὴν ἐνότητά τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐπισκόπων καὶ τῶν χριστιανῶν ὅλων⁹, θεωρῶν τὰς συνόδους καὶ τοὺς ἐπισκόπους ὡς στόλους καὶ «προστάτας τῶν Ἐκκλησιῶν, οὓς ἐγὼ στόλους καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας τίθεμαι»¹⁰.

Ἀναμφιβόλως δὲ καὶ ἐν τούτῳ ἀνεδείχθη ὄντως μέγας ὁ ἄλλως ταπεινὸς καὶ ἀσκητῆς ἐπίσκοπος Καισαρείας, ἐμφορούμενος τοῦ ἀρχαίου ἀκραϊφνοῦς ἐκκλησιαστικοῦ πνεύματος καὶ ζένος πάσης ἀντικλησιαστικῆς παποκαισαριστικῆς τάσεως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΜΠΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Βασιλικὸς Ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱ. Συνόδῳ

214, 243)). Τὸ δὲ γενικὸν συμπέρασμα αὐτοῦ εἶναι, ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν λατίνων θεολόγων ἐπὶ γλωσσικῶν διαστροφῶν τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Μ. Βασιλείου «στηριχθεῖσα λατινικῆς ἐκδόσεως «Ἐκκλησιολογία» τοῦ μεγίστου τῶν χρόνων αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν θεολόγου ἐπισκόπου δὲν εἶναι ἀληθῆς». (Ἐνθ' ἄν. σ. 49-50).

9. Τὸ τελευταῖον τοῦτο φαίνεται ἀναγνωρίζων καὶ αὐτὸς ὁ ρωμαιοκαθολικὸς P. B a t i f f o l, L' ecclésiologie de Saint Basile, ἐν Echos d' Orient 1922, σ. 25-30. Ὁ δὲ L. V i s c h e r διαπιστοῖ ὀρθῶς, ὅτι ὁ Μ. Βασίλειος «sicch das grosse Werk der Einigung der Kirchen gedacht hat als ein gegenseitiges Verhältnis in der Liebe, ein gegenseitiges Ausfüllen der Mängel, ein geistliches Dienen aneinander». (Μν. ἔ. σ. 63).

10. Ἐπιστολὴ 214, 4 «Τερεντίῳ κόμητι», Migne P.G. 32, 789.

φὴν Σερβικὴν Ἐκκλησίαν· καὶ ὅτι ἀνιούσα συνεχῶς ὑπῆρξεν ἡ ζωὴ τῆς.

*

Προσηγὴς εἰς τοὺς τρόπους, ἀπέριτος, πρᾶος καὶ μὲ ἐκχειλίζουσαν πάντοτε τὴν εὐγενικότητα τῆς συμπεριφορᾶς του, ἐδημιούργει γύρω του ἀτμόσφαιραν συμπαθείας καὶ συναισθηματικότητος καὶ ἐνέπνεε τὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς ὁμιλητὰς του. Διακατεχόμενος δὲ ὑπὸ ἀκραιφνοῦς Πανορθόδοξου πνεύματος, ἠγάπα μετὰ θερμῆς τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν μας· καὶ ἀπέβλεπε πρὸς τὸν περίπυστον καὶ χειμαζόμενον Οἰκουμενικὸν θρόνον, ὡς πρὸς τὴν πότιαν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ἐπόθεν ἐξεπορεύθη ἡ ἀλήθεια τῆς Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὀρθοδοξίας, καὶ ἐξέλαμψεν ἡ θαλπωρὴ τῆς Χριστιανικῆς ἡμερώσεως πρὸς πάντας τοὺς λαοὺς, τοὺς ὁποίους μετὰ στοργῆς ἀνιδιοτελοῦς ἐνεκοιλώθη καὶ υἰοθέτησεν.

*

Κατὰ τὴν πρὸ διετίας μετάβασιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀποστολῆς εἰς Σερβίαν ἔλαμπε κυριολεκτικῶς τὸ πρόσωπόν του ἐκ φιλαδέλφου καὶ πηγαίας χαρᾶς, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς.

Καὶ μετὰ τὸ πέρασ τῶν ἐμπεριστατωμένων συνουμιλιῶν, αἵτινες, ὡς γνωστόν, ἀπέληξαν εἰς ὁμόγνωμον κατὰ πάντα σύμπτωσιν ἀπόψεων, ἐνηγκαλίσθη μετὰ θερμῆς τὸν σεπτὸν τότε Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας μας κυρὸν Δωρόθεον καὶ ἠυχήθη δακρύων, ὅπως ἀποβῆ αὐτῇ ὁ κοινὸς ἀμετάθετος ἄξων καὶ δι' ὅλας τὰς ἄλλας ἀδελφὰς Ὀρθόδοξους Ἐκκλησίας. Καὶ ἀνεξάλειπτος θὰ παραμείνῃ εἰς τὴν μνήμην μας ἡ συγκινητικὴ εἰκὼν, ὅταν ἡ φέρουσα τὴν ἐπανακάμπτουσαν Ἑλληνικὴν ἀποστολὴν ἀμαξοστοιχία ἐπλησίαζε πρὸς τὰ πάτρια ἐδάφη καὶ πρὸς τὴν Γεωργελὴν, μέχρι τῆς ὁποίας τιμητικῶς τὴν εἶχε συνοδεύσει.

Ὅρθιοι τότε οἱ δύο μακαριστοὶ ἤδη Προκαθήμενοι ἐψαλλον συγκεκινημένοι καὶ περιστοιχιζόμενοι ὑπὸ τῶν ἠδελφωμένων Ἑλλήνων καὶ Σέρβων Μητροπολιτῶν τὸ «Σῶσον, Κύριε τὸν λαόν σου». Καὶ ἐν συνεχείᾳ τοὺς Ἐθνικοὺς μας ὕμνους. Καὶ ἐνῶ οἱ ἤχοι των, ὡς ἄλλη εὐλογία Θεοῦ, διεσκορπίζοντο ἀνά τὰς ἐμόρους πεδιάδας, ἀνεπολήσαμεν τοὺς εὐλογημένους ἐκείνους καιρούς, καθ' οὓς ἡ ἀκήρατος καὶ τρισαγία Ὀρθόδοξία μας ἦν ἡ ἀδιασπᾶστος τοὺς λαοὺς τῆς Βυζαντινῆς μας Αὐτοκρατορίας...

*

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν, ἐν ὀλίγοις, ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης τῶν Σέρβων Βικέντιος ὅστις ἀνέτειλεν ὡς ἀστὴρ ἑωθινὸς ἐν μέσῳ νεφέλης. Ἐξέλαμψεν ὡς ἥλιος ἐπὶ ναὸν Ὑψίστου. Καὶ ἐφάνη ὡς σκεῦος χρυσοῦ ὀλοσφύρητον, κεκοσμημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ.»

Ἄτιδος εἶη ἡ μνήμη του καὶ πάση τιμῇ καὶ δόξῃ κατεστεμμένη.

ΘΕΟΔ. Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ ἐκλιπὼν Προκαθήμενος τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας ἐγεννήθη τὴν 10ην Αὐγούστου 1890 εἰς τὸ Πέτροβο Σέλο τῆς Μπάτοκας (περιοχῆς τῆς Βοϊβοντίας). Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ κλασσικοῦ Γυμνασίου τοῦ Νόβι Σάντ ἐνεγράφη εἰς

τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν τοῦ Καρλοβικίου, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε τὸ 1913. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Α' παγκοσμίου πολέμου διετέλεσε δημοδιδάσκαλος εἰς τὴν γενέτειράν του.

Κατὰ τὸ 1917 ἠσπᾶσθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα, χειροτονηθεὶς εἰς ἱεροδιάκονον, τὸ δὲ 1923 ἐγένετο ἀρχιδιάκονος τοῦ Πατριαρχείου. Τὸ 1929 ἐτελείωσε τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν Βελιγραδίου. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἀπενεμήθη εἰς αὐτὸν ὁ τίτλος τοῦ ἀρχιμανδριτοῦ. Τὸ 1932 ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐπίσκοπος ἐξελέγη τὸ 1936, ὅτε καὶ διωρίσθη βοηθὸς ἐπίσκοπος τοῦ τότε Πατριάρχου Βαρνάβα. Ἐλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας, βάσει τῆς ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας τοῦ 1936. Εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοῦ Κογκορδάτου ἐπαίξει σημαντικὸν ρόλον, συγγράψας διαφωτιστικὰ φυλλάδια.

Ἀπὸ τοῦ 1939 μέχρι τοῦ 1941 ἐποίμανε μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας τὴν ἐπισκοπὴν Ζλετόβου καὶ Στρωμνίτσης. Μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Σερβικῆς Μακεδονίας ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἐξηναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἔδραν του. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς διηύθυνε τὴν ἐπισκοπὴν Ζίτσης. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Γιουγκοσλαβίας, μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του Ζλετόβου καὶ Στρωμνίτσης, μετετέθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σιρμίου, τὴν ὁποίαν ἐποίμανεν ἀπὸ τοῦ 1947 μέχρι τοῦ 1950.

Τὴν 1ην Ἰουλίου 1950 ἐξελέγη Πατριάρχης, διαδεχθεὶς τὸν ἀείμνηστον Πατριάρχην Γαβριήλ, πτυχιούχον καὶ διδάκτορα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν.

Τὸ 1955 ἐπεσκέφθη μετὰ πολυμελοῦς ἀκολουθίας τὴν Ἐκκλησίαν Ἑλλάδος. Τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐδέχθη τὴν ὑπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν Δωρόθεον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἀποστολὴν. Τὸ ἴδιον ἔτος ἐπεσκέφθη ἐπισήμως τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν. Τὸ 1957 ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανοῦ καὶ μετὰ τινος μῆνας τοῦ Πατριάρχου Ρωσίας κ. Ἀλεξίου.

Ἐτιμήθη διὰ πλείστων παρασῆμων καὶ ἀνεκνήρυχθη ἐπίτιμος διδάκτωρ τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Μόσχας.

Ἀσθενήσας ἐσχάτως εἰσῆχθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Βελιγραδίου «Ντράγκισα Μίσοβιτς» τὴν 24ην Ἰουνίου ἐ.ἔ. Τὸ ἱατρικὸν συμβούλιον διεπίστωσεν, ὅτι λόγῳ κρυολογήματος ἐπεδινώθη ὁ ζαχαροδιαβήτης, ἐξ οὗ ἐπάσχε, καὶ παρουσιάσθησαν ἰσχυρὰ ἀρτηριοσκληρωτικὰ συμπτώματα εἰς τὰ ἐσωτερικὰ ὄργανα. Κατὰ τὴν παραμονὴν του εἰς τὸ νοσοκομεῖον ἐπεδινώθησαν τὰ συμπτώματα ἀρτηριοσκληρώσεως τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ ὁ Πατριάρχης Βικέντιος ἀπώλεσε τὴν φωνήν. Τὰς τελευταίας ἡμέρας προσεβλήθη καὶ ὑπὸ πνευμονίας, ἡ ὁποία ἐπιπερίσσοτερον ἐπεδείνωσε τὴν κατάστασιν. Ὁ θάνατος ἐπέβη τὴν 5 Ἰουλίου 1958. Ἐπὶ τῷ ἀδοκίμῳ θανάτῳ τοῦ Πατριάρχου Βικεντίου ἐξέφρασαν τὰ συλλυπητήριά των πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας ἡ Γιουγκοσλαβικὴ Κυβέρνησις, οἱ Προκαθήμενοι τῶν Αὐτοκεφάλων Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ πλείστοι ἄλλαι ἐκκλησιαστικαὶ καὶ πολιτικαὶ προσωπικότητες. Ὁ ἐκλιπὼν Πατριάρχης Βικέντιος ἐκηδεύθη τὴν 8ην Ἰουλίου ἐ.ἔ. εἰς τὸν Καθεδρικὸν ναὸν Βελιγραδίου. Εἰς τὴν κηδεῖαν παρέστησαν ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἐκκλησίας Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἐκκλησίας Ρωσίας.

ΑΙ ΠΑΡΑΒΟΛΑΙ ΤΩΝ ΤΑΛΑΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΚΑ ΠΑΡΘΕΝΩΝ

ΙΕ'

Ὁ Κύριος, πλήρης ἀγάπης καὶ ἀγαθότητος, ἀμείβει τοὺς πιστοὺς καὶ ἐργάτας τοῦ ἀγαθοῦ κυρίως ἐν τῇ μακαρίᾳ καὶ αἰώνιῳ ζωῇ. Ἡ ἀμοιβὴ δίδεται ὑπὸ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ. Βεβαίως ὁ θεοσεβὴς καὶ ἐνάρετος ἔχει καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς δυσχεραῖαις καὶ διαγωμαῖς τὴν χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν· εἶναι δὲ πολὺ εὐτυχεστέρος τοῦ τρυφῶντος εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ ματαίου κόσμου. Ἔχει τὴν ἀταραξίαν τῆς συνειδήσεως ἐνῶ ὁ ἀμαρτωλὸς στερεῖται ταύτης. «Ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀμαρτωλοῦ ἀπολείπεται» (Ψαλμ. Ρι'α', 10), ἡ δὲ ἐλπίς αὐτοῦ θὰ διασκεδασθῇ «ὡς φερόμενος χροῦς ὑπὸ ἀνέμου καὶ ὡς πάχνη ὑπὸ λαίλαπος διαχυθεῖσα καὶ ὡς καπνὸς διαλυθεῖς» (Σοφ. Σολ. ε', 15). Ὁ ἱ. Χρυσόστομος διὰ μακρῶν ἀναπτύσσει τὴν ἀλήθειαν ταύτην λέγων· «Τὸ παρά Θεοῦ δοθὲν δῶρον τῆς ἀγιωσύνης καὶ υἰοθεσίας οὐδὲ θανάτῳ διακόπτεται, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ποιεῖ λαμπροὺς καὶ πρὸς τὴν μέλλουσαν συναποδημεῖ ζώην. Ὁ γὰρ τὴν υἰοθεσίαν διατηρῶν καὶ τὴν ἀγιωσύνην μετ' ἀκριβείας φυλάττων, αὐτοῦ τοῦ τὸ διάδημα περικειμένου καὶ τὴν ἀλουργίδα ἔχοντος, λαμπρότερός τε ἐστὶ πολλῶ καὶ μακαριώτερος καὶ κατὰ τὸν παρόντα βίον γαλήνη ἐντρυφῶν πολλῇ καὶ χρησταῖς συστρεφόμενος ἐλπίσι· καὶ οὐδὲν οὐδέποτε πᾶν θορύβου καὶ παραχῆς ἔχειν ὑπόθεσιν ἄλλ' ἡ δ ο ν ἡ ς δι η ν ε κ ο ὤ ς ἀπολαύων... Διὰ δὲ τοῦτο ὁ μὲν Παῦλος ἐν λιμῶ διηνεκεῖ καὶ γυμνότητι παλαίων καὶ μαστιζόμενος καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἔχαιρέ τε καὶ ἐτρόφα μᾶλλον τῶν βασιλευόντων τότε. Ὁ δὲ Ἀχαάβ, βασιλεύων καὶ τρυφῆς ἀπολαύων πολυτελοῦς, ἐπειδὴ ἐκείνην εἰργάσατο (τὸν φόνον τουτ' ἐστὶ τοῦ Ναβουθαί ὅπως ἀρπάσῃ τὸν ἀγρόν του), ἔσθενε τε καὶ ἠθύμει καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ συμπεπτωκὸς ἦν καὶ πρὸ τῆς ἀμαρτίας καὶ μετὰ τὴν ἀμαρτίαν» (Ὁμιλ. Α' εἰς τὴν πρὸς Ρωμ. 'Ἐπιστ.).

Ἐν τῇ παραβολῇ τῶν Ταλάντων ρητῶς, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, διδάσκεται, ὅτι ὁ Κύριος τοὺς ἐργαζομένους τὸ ἀγαθὸν καὶ πιστοὺς ἀμείβει πλουσίως. «Ἐφ' αὐτῷ ὁ Κύριος αὐτοῦ· εὐδούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σὲ καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου», τούναντίον δὲ τοὺς πονηροὺς καὶ ὀκνηροὺς δούλους τιμωρεῖ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ του. «Καὶ τὸν ἀχρεῖον δούλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.» Τί δὲ εἶναι ἡ αἰώνιος ζωὴ; εἶναι ἡ χαρὰ καὶ εὐφροσύνη· εἶναι ἰκανοποίησις τῶν πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν δυνάμεων καὶ πόθων τοῦ ἀνθρώπου· εἶναι ἡ θεωρία τῆς αἰωνίου δόξης. Αὐτὰ εἶναι ἀγαθὰ πνευματικά, τὰ ὅποια δίδει ὁ ἀγαθὸς Θεός· ἀγαθὰ «ἀ ὀφθαλμοῦς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἀ ἠτοίμασε ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν» (Α' Κορινθ. β', 9-10). Ἡ δὲ τιμωρία εἶναι ἡ στέρησις τῶν ἀγαθῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, τῆς πηγῆς τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ καλοῦ. Τιμωρία αἰώνιος εἰς τοὺς ἀμετανοήτους καὶ ἀποθνήσκοντας ἐν τῇ ἀπιστίᾳ.

Βεβαίως ὁ ἀληθὴς χριστιανὸς ὀφείλει νὰ πράττῃ τὸ ἀγαθὸν καὶ νὰ φεύγῃ τὸ κακόν, οὐχὶ ἐκ φόβου ἢ τῆς πεποιθήσεως καὶ πίστεως τῆς ἀμοιβῆς ἐν τῇ ἄλλῃ καὶ μελλούσῃ ζωῇ. Ὁ ἀληθὴς Χριστιανὸς πράττει τὸ ἀγαθὸν ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν. Ἡ σχέσις ἄρα τῶν δικαίων καὶ τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι σχέσις ἐμπορικῆ. εἶναι σχέσις τελείας παραδόσεως ἑαυτῶν καὶ ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν θείαν χάριν. Τοῦτο διδάσκει σαφῶς ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀμπελώνα, ἐν τῇ ὁποίᾳ βλέπομεν ὅτι οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν προσελθόντες ἐπληρώθησαν ὅσον καὶ οἱ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας κοπιᾶσαντες. Ἦτο τοῦτο δίκαιον; Οἱ ἐργάται παραπονοῦνται καὶ ζητοῦν ἀνάλογον πρὸς τοὺς κόπους καὶ οὐχὶ ἴσον πρὸς τοὺς ἐλάχιστα ἐργασθέντας. Ἄλλ' ἡ ἀξίωσις μισθοῦ ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ἔργων ἡμῶν εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν ἀληθῆ ἠρησκίαν καὶ καταδικάζεται ὑπὸ τοῦ Κυρίου διότι δὲν ὀφείλει τι εἰς αὐτούς. Ἐνεργεῖ κατὰ χάριν. «Ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπαγε. Θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι, ὡς καὶ σοὶ ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς. Εἰ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ἐστίν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθὸς εἰμι;» (Ματθ. κ', 15). Τὴν αὐτὴν ἀλήθειαν ἀρούμεθα ἐκ τῆς σχέσεως τοῦ δούλου καὶ τοῦ κυρίου (Λουκ. ιζ', 7-10). «Μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκεῖνο ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχθέντα; οὐ δοκῶ. Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δούλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὅτι ὁ ὀφειλομεν ποιῆσαι πεποιθήκαμεν». Τοὺς λόγους τῆς αἰωνίου ζωῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελίου ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ ἱ. Χρυσόστομος λέγει. «Διδάσκει διὰ τούτων ὅτι τῆς δεσποτικῆς ἐξουσίας ἡ δύναμις ὡς ὄφλημα πανταχοῦ παρά τῶν οἰκετῶν ζητεῖ τὴν ὑποταγήν καὶ μὴ πληροῦντος μὲν (τοῦ οἰκέτου) τὸ ὀφειλόμενον κίνδυνος ἔπεται, πληροῦντος δὲ χάρις οὐδεμία κἂν ὁ Δεσποτικῆς Χριστός, ὑπάρχει ἀγαθὸς καὶ φιλότιμος καὶ φιλόανθρωπος, οὐ μόνον ἰσοδύναμα γέρα τοῖς κάμνουσιν ἐπαγγέλλεται, ἀλλὰ καὶ πολλῶ πλέον τοὺς κόπους ὑπερβαίνοντα». (Χρυσ. εἰς Λουκ. 17,7), Ὁ Χριστιανὸς εἶναι δ ο ὕ λ ο ς τ ο ὕ Θε ο ὕ καὶ ἴδιον ἄρα τοῦ δούλου εἶναι νὰ ὑπηρετῇ χωρὶς ν' ἀποβλέπῃ εἰς ἀμοιβάς.

Ὁ ἀληθὴς Χριστιανὸς διὰ τῆς χάριτος φωτιζόμενος καὶ ἀγιαζόμενος, ὑποτάσσεται εἰς τὸν ἠθικὸν νόμον ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν, ὅστις, ὡς ἀπείρως ἀγαθός, παρέχει τὴν ἀληθῆ δόξαν καὶ τὴν αἰώνιον ζωὴν. Ἡ πεποιθήσις δὲ τῆς ἀπολαύσεως τῆς αἰωνίου ζωῆς καὶ δόξης, ἥτις εἶναι πνευματικῆ, συντελεῖ πολὺ καὶ ἐνισχύει τὸν ἀσθενῆ ἀνθρώπον εἰς τὴν διάπραξιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀποφυγῆς τοῦ κακοῦ. Ἡ διδασκαλία ὅτι ὁ ἀνθρώπος «ὀ φ ε ἰ λ ε ι» νὰ πράττῃ τὸ ἀγαθὸν ἀνεξαρτήτως πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὴν μέλλουσαν δόξαν ἥμισυ εἶναι ἀποδεκτὴ, διότι ὁ ἀνθρώπος ὀ φ ε ἰ λ ε ι ἀλλὰ δὲν δύναται. εἶναι ἀσθενής. Ὁ ἀνθρώπος ἔχει ἀνάγκη τῆς ἀνωθεν βοήθειας καὶ χάριτος· τῆς πίστεως εἰς τὸν Θεόν καὶ ἐλπίδος τῆς αἰωνίου δόξης διὰ νὰ δυναθῇ νὰ παλαίῃ κατὰ τῶν φοβερῶν ἐχθρῶν τῆς ἠθικῆς του ζωῆς, τοῦ κόσμου καὶ τοῦ Σατανᾶ καὶ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΠΑΥΛΟΝ

Δεχθείς ἐπὶ τοῦ 'Ιεροῦ Βράχου τοῦ 'Αγείου Πάγου κατὰ τὸν ἑορτιὸν 'Ἐσπερινὸν
τῆς 29ης 'Ιουλίου 1958.

Μακαριώτατε Δέσποτα,
Σεβασμία τῶν 'Ιεραρχῶν χορεία,
Ἐδσεβεῖς τοῦ 'Ιεροῦ τούτου βράχου Προσκνηταί,
Παῦλος. Τὸ μέγα ὄνομα, ὁ ἀκούρατος ἀγωνιστής,

ὁ μέγας ἰδεολόγος, ὁ ἀσύγκριτος εἰς δραστηριότητα,
ὁ ἀσυναγώνιστος εἰς ὀργάνωσιν χριστιανικῶν ἐστιῶν,
εἶναι ἡ ὑπόθεσις τῆς παρούσης ἑορτῆς.

Ὁ Παῦλος, τὸ προσφιλὲς καὶ περιδόξον ὄνομα, ὁ
μεγαλοφρονότατος τοῦ Χριστιανισμοῦ κήρυξ, τὸ σκευὸς

τῆς ἰδίας διεφθαρμένης φύσεως. Ἔχεις πίστιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν; Εἶσαι ἀνδρείωτερος τοῦ λέοντος, φοβερώτερος τοῦ κεραυνοῦ, ἰσχυρότερος τῆς λαίλαπος. Λάβετε ἓνα πιστὸν καὶ ἄπιστον εἰς τὰς συμφοράς. Τίς ἐκ τῶν δύο θὰ σταθῆ, ὡς βράχος ἀκλόνητος, ὃν δὲν δύναται τὰ κύματα ν' ἀνατρέψουν; ὁ πιστεύων. Τίς ἐκ τῶν δύο θὰ καταπέσῃ, ὡς σεσηπὸς δένδρον; Ὁ ἄπιστῶν.

Ἡ θεία δικαιοσύνη εἶναι ἀναπόσπαστος ἀπὸ τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου. Ναί· ἡ ἐλέγχουσα συνειδήσις εἶναι ἡ διαπυρσιωτέρα μαρτυρία περὶ τῆς μελλούσης δικαιοκρισίας τοῦ ἐπὶ τῶν νεφελῶν ἐρχομένου Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ συνειδήσις δὲν τιμωρεῖ τοὺς ἀνθρώπους μόνον μετὰ τὴν μνήμην τοῦ παρελθόντος, ἀνασύρουσα τὰς πράξεις ἡμῶν· ἀλλὰ μᾶς τιμωρεῖ καὶ μετὰ τὸν ἀρραβῶνα τῶν μελλουσῶν αἰωνίων βασάνων. Οἱ ἄνθρωποι φέρονται πρὸς τὸ καθήκον, χάρις εἰς τὴν ἐντὸς ἑαυτῶν ἐγκατεσπαρμένην καὶ ἐρριζωμένην συνειδήσεως, οὐχὶ δεδιδασκασμένοι, ὡς ἔλεγεν ὁ Κικέρων, ἀλλὰ πεπλασμένοι, οὐχὶ ἔξωθεν διαπαιδαγωγημένοι, ἀλλ' ἐνδοθεν ἐμπεποτισμένοι (non docti, set facti non instituti sed inputi). Τ' ἄγραφα καὶ ἀσφαλῆ θεῖα νόμιμα, ἔψαλλεν ἐν τῇ «Ἀντιγόνη» τοῦ ὁ Σοφοκλέους, ὅχι νῦν καὶ χθὲς «ἀλλ' ἀείποτε ζῆ ταῦτα κ' οὐδεὶς οἶδεν ἐξ ὅτου φάνη.»

Βεβαίως ὁ ἄνθρωπος, σκοτιζόμενος ἀπὸ τῶν παθῶν, προσπαθεῖ ν' ἀρνηθῆ τὴν μέλλουσαν κρίσιν καὶ ἀνταπόδοσιν, ἀλλ' ὅταν καταπέσουν τὰ πάθη, τότε οἰονεὶ παρουσιάζεται ἐν τῇ συνειδήσει φοβερὰ ἡ ἰδέα τῆς μελλούσης κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως. «Ὅτε δὲ θανάσιμος νόσος πλήξῃ τὸν λεγόμενον ἄπιστον ἢ ἀδιάφορον θρησκευτικῶς καὶ ἠθικῶς, βλέπομεν ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης ἐπαναλαμβάνομενον ἐκεῖνο ὅπερ παρετήρησεν ὁ σοφὸς Πλάτων. (Πολιτ. α', 330) «Ἐπειδὴν τις ἐγγυὸς ἢ τοῦ οἴεσθαι τελευτήσῃ, εἰσέρχεται αὐτῷ... φροντίς, περὶ ὧν ἐμπροσθεν οὐκ εἰσήει· Ὅτε γὰρ λεγόμενοι μῦθοι περὶ τῶν ἐν Ἄδου, ὡς τὸν ἐνθάδε ἀδικήσαντα δεῖ ἐκεῖ διδόναι δίκην, καταγελώμενος τέως, τότε δὴ στρέφουσιν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν... καὶ αὐτὸς... ὡσπερ ἤδη ἐγγυτέρω ὢν τῶν ἐκεῖ, μᾶλλον τι καθορᾷ αὐτά.» Ἐν τῇ κρίσιμῳ ταύτῃ στιγμή, καθ' ἣν τὰ πάθη ὅλως μαραίνονται καὶ σβέννυνται, ὁ λεγόμενος ἄπιστος ἐπικαλεῖται τὸν Θεόν, τρέμει τὴν δικαίαν κρίσιν αὐτοῦ, μετανοεῖ, δακρύει καὶ δίδει δόξαν τῇ ἀληθείᾳ. Τότε δὲ κατάδηλος γίνεται ἡ σημασία

τοῦ ἐπιφωνήματος τοῦ Τερτυλλιανοῦ. «O anima naturaliter christiana»¹.

Τὴν ἀλήθειαν τῆς μελλούσης κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως ὁμολογοῦν πάντα τὰ ἔθνη ἐν πάσῃ ἐποχῇ. Διδάσκειται δὲ σαφῶς πανταχοῦ τῆς θεοπνεύστου Ἀγ. Γραφῆς. «Τοὺς πάντας δεῖ φανερωθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομισθῆται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν» (Β' Κορ. ε', 10).

Ἡ ἀλήθεια αὕτη ὠφελεῖ· συντελεῖ, εἴπερ τις καὶ ἄλλη, εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐντολῶν. Ὁ ἄνθρωπος ἐνισχύεται. Ἡ πεποιθήσις αὕτη εἶναι δραστικὸν μέσον πρὸς χαλιναγώγησιν τοῦ ἐν αὐτῷ τῷ ἀνθρώπῳ κτήνου, ὡς ἄριστα διετύπωσεν ὁ οὐρανοφάντωρ Βασίλειος. «Ὁ τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ τὴν ὥραν πρὸ ὀφθαλμῶν τι θέμενος, καθ' ἣν πᾶσα ἡ κτίσις περιστήσεται τὸν Κριτὴν, τὰς εὐθύνας τῶν πεπραγμένων ἀποδιδούσα, καὶ αἰεὶ μελετῶν τὴν ἐπὶ τοῦ ἀπαραλογίστου κριτηρίου ἀπολογίαν, ὁ τοιοῦτος ἢ οὐδὲν παντελῶς ἢ ἐλάχιστα ἀμαρτήσεται. Διότι τὸ ἀμαρτάνειν ἡμῖν κατ' ἀπουσίαν τοῦ φόβου τοῦ Θεοῦ γίνεται· οἷς δ' ἂν ἐναργῆς παρῆ τῶν ἀπαιτουμένων ἢ προσδοκίᾳ οὐδὲνα καιρὸν δώσει τοῖς τοιοῦτοις ὁ σύνοικος φόβος εἰς ἀβουλήτους πράξεις ἢ ἐνθυμήσεις πεσεῖν» (Βασιλ. Ἐπιστ. σοδ' πρὸς ἐλευθέραν).

Ὁ Μεσσηνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (†)

1. Ἐκ τῶν νεωτέρων δραματικῶν οὐδεὶς ἴσως περιέγραψε τὴν συνειδήσιν ζωηρότερον ἀπὸ τὸν Σκοπεῖρον. Ὁ Ἀμλέτος τοῦ μάλιστα ἔχει βάσιν τὸ ἐλέγχον συνειδός. Ἐνταῦθα Κλαύδιος, ἄρπαξ Βασιλεὺς τῆς Δανίας, ἐδηλητήριασε λάθρα τὸν ἀδελφόν του καὶ συνεζεύχθη παρανόμως τὴν σύζυγόν του, μεθ' ἧς ἦδη βασιλεύει. Ἀλλ' ὁ ἀνεψιὸς του Ἀμλέτος, υἱὸς τοῦ φονευθέντος βασιλέως, μαθὼν ἀπὸ τὸ φάσμα τοῦ πατρὸς του τὰ διατρέξαντα, προσκαλεῖ ἠθοποιούς εἰς τ' ἀνάκτορα καὶ ζητεῖ παρ' αὐτῶν νὰ παραστήσουν, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ παρανόμου ζεύγους, τραγωδίαν ἔνθα εἰς ἀδελφὸς δηλητηριάζει τὸν ἄλλον καὶ ἔπειτα ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον συζευγνύμενος τὴν βασιλισσαν.

Ὅθι βάλω τοὺς ὑποκριτὰς αὐτοὺς νὰ παραστήσουν παράστασιν τὸν θάνατον νὰ ὁμοιάζῃ τοῦ πατρὸς μου, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μου. Ὅθι τὸν παρατηρήσω.

Ὅθι τὸν σπαθίσω στὰ ψαχνά. Ἀρκεῖ ν' ἀνατριχιάσῃ καὶ ξεύρω γὰρ τὸν δρόμον μου.

Ἴδου πὸς πανουργεῖται ὁ Ἀμλέτος. Τὸ τέχνασμα τοῦ ἐπιτυγχάνει. Ὁ θεὸς του δὲν ἔχει θάρρος ν' ἀτενίσῃ τὴν παράστασιν, ἢ ὅποια εἶναι πιστὴ ἀντιγραφὴ τοῦ ἀνοσιουργήματος τοῦ. Ἐξω φρενῶν ἀφήνει τὴν αἰθουσαν καὶ φεύγει, καταπροδοθεὶς ἐπὶ ἀδελφοκτονίᾳ ὑπὸ τῆς τετραραγμένης συνειδήσεώς του.

τῆς ἐκλογῆς, ἡ φωτισμένη σκέψις, ἡ ἀγνή καρδιά καὶ τέλος ὁ πρῶτος μετὰ τὸν ἕνα, εἶναι ὁ ἐστιάτωρ καὶ χορηγὸς τῆς ἀπογευματινῆς ταύτης πνευματικῆς παιδασίας. Ἐντεῦθεν καὶ Ἀρχιεπισκόπου σεπτῆ χοροστασία καὶ Ἀρχιερέων σεμνῆ παρουσία καὶ ἱερέων εὐλαβῶν παράστασις καὶ εὐσεβοῦς λαοῦ συρροή, τιμώντων τὴν μνήμην ἐκεῖνου, τοῦ ὁποῖου ὁ πολυκύμαντος καὶ περιπετειώδης βίος φέρει εἰς τὴν μνήμην δλον δράμα ὀλόκληρον εὐγενῶν πράξεων, ἀπειριῶν κινδύνων, ἀγώνων μαρτυρικῶν καὶ θυσίας ἔκφρασις, διὰ τῶν ὁποίων ἐθεμελιώθη, ἀνεπτύχθη καὶ ἐπεξετάθη ἀνὰ τὴν οἰκουμένην ἡ θρησκεία τοῦ Ναζωραίου. Τοῦ δράματος τούτου μίαν μόνον σκηνὴν καὶ ταύτην ἀσθενῶς προτίθεται νὰ σκιαγραφήσῃ ὁ παρῶν λόγος.

Τὴν σκηνὴν τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ Παύλου πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Διότι ποῖος λόγος θὰ ἦτο ἐπαρκὴς νὰ ἐξάρῃ κατ' ἀξίαν τὸ ἔργον τοῦ μεγάλου τῶν Ἑθνῶν Ἀποστόλου, τοῦ ὑπερέτερον παντός ἐπαίνου καὶ ἐγκωμίου Ἀθλητοῦ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ὅστις διὰ τῶν καταπληκτικῶν εἰς ἔκτασιν καὶ ἀποτελεσματικῶν περιουσιῶν του καὶ τῶν πολλαπλῶν ψυχικῶν αὐτοῦ προτερημάτων ὑπερέβη τὸς αἰῶνας καὶ κατέστη ἄξιος παγκοσμίου φήμης, τιμῆς καὶ ἐδνωμοσύνης;

Ἡ ἐκτίμησις τοῦ Παύλου πρὸς τὸν ἄνθρωπον εἶναι ὄντως μία ἀπὸ τὰς χαρακτηριστικώτερας σκηνὰς τοῦ δλου ἔργου του καὶ μετὰ τὴν σκιαγράφει τῆς σκηνῆς αὐτῆς ἄς μοι ἐπιτραπῆ νὰ ἀπασχολήσω ὑμᾶς ἐπ' ὀλίγον.

Διὰ νὰ ἀναβῆ κανεὶς τὸν Γολγοθᾶν θὰ πρέπη προηγουμένως νὰ ἔχη ἀπολύτως πεισθῆ περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀναβάσεως αὐτῆς. Θὰ πρέπη προηγουμένως νὰ ἔχη συλλάβει τὴν ἀξίαν ἐκεῖνου, χάριν τοῦ ὁποῖου θυσιάζεται. Ἡ θυσία δὲν εἶναι μία ἀπλῆ ἐξωτερικὴ ἐνέργεια. Εἶναι ἔσωτερικὴ ἔκφρασις προερχομένη ἐκ τῆς ἀμέσου ἐπαφῆς ψυχῆς καὶ θείου ἰδεώδους. Εἶναι ἐνέργεια, ἥτις λαμβάνει ἀξίαν, ἀφ' ἧς στιγμῆς εἰσέρχεται εἰς τὴν περιοχὴν τῆς καθολικότητος. Ὁ Παῦλος διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν θυσίαν ἔπρεπε νὰ ἐλευθερωθῆ προηγουμένως ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῶν ἀντιθέσεων, τῶν ἀρνήσεων καὶ τῶν ἀμφιβολιῶν. Ἐπρεπε νὰ διευρύνῃ τὸ λιμάνι τῆς ψυχῆς του, διὰ νὰ δεχθῆ ἐντὸς αὐτοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ φέροντα τὴν ἑβραϊκὴν σημαίαν πλοῖα καὶ τὰ πλοῖα τὰ φέροντα τὴν σημαίαν πάσης ἐθνικότητος. Ἐπρεπε ἔσωτερικῶς νὰ μεταμορφωθῆ. Καὶ τὴν μεταμόρφωσιν αὐτὴν κατὰ θαυμάσιον τρόπον τὴν πραγματοποιεῖ ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν πορείαν του πρὸς τὴν Δαμασκόν. Ὁ διώκτης τοῦ Χριστοῦ τῆς χθὲς γίνεται Ἀπόστολος. Ὁ στενὸς ὀρίζων δράσεως διευρύνεται. Τὸ ἐνδιαφέρον πρὸς τὸν Ἑβραῖον μεταφέρεται πρὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἡ μελέτη τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου ἀντικαθίσταται μετὰ τὴν μελέτην τοῦ Νόμου ἐκεῖνου, πὸν ἀρχίζει μετὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ κλείει μετὰ τὴν θυσίαν χάριν τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος γίνεται πλέον τὸ κέντρον, περὶ τὸ ὁποῖον στρέφεται τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Παύλου καὶ ἡ ἐκτίμησις αὐτοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἡ ἀρχὴ τῆς πορείας του πρὸς τὴν θυσίαν. Τί καὶ ἂν οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ἄνθρώπους δὲν πιστεύουν εἰς τὸν ἄνθρωπον; Τί καὶ ἂν σταματοῦν ἀπογοητευμένοι μπροστὰ εἰς τὰς ἀνθρωπίνους ἀθλιότητας, ἀδυνατοῦντες νὰ ἴδουν μακρύτερα καὶ νὰ διακρίνουν τὸ μεγαλεῖον τοῦ

ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀληθινὴν δυναμικότητά του. Διὰ τὸν Παῦλον ὁ ἄνθρωπος, μετὰ τὸ πλήθος τῶν ἀδυναμιῶν καὶ τῶν μικροτήτων, εἶναι τὸ θεῖον Δημιουργημα. Εἶναι τοῦ Γολγοθᾶ ὁ σκοπός.

Δι' αὐτό, χωρὶς φυλετικὴν διάκρισιν, ὑπομένων τοὺς καύσωνας τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ψῆχος τῆς νυκτὸς ἐν μέσῳ παντοίων πειρασμῶν, ἐν πείνῃ καὶ δίψῃ καὶ κακουχίαις, διατρέγων γῆν καὶ θάλασσαν, ἀναζητεῖ τὸν ἄνθρωπον. Τὸν ἄνθρωπον τὸν πονεμένον. Τὸν γεμᾶτον τραύματα καὶ πληγὰς. Διπλωματοῦχος τῆς Σχολῆς τοῦ Ναζωραίου, γνωρίζει καλῶς, πῶς κάτω ἀπὸ τὰς ἀνθρωπίνους ἀθλιότητας καὶ τὰ τραύματα κρῖπτεται ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ Δημιουργοῦ. Γνωρίζει καλῶς ὅτι ὁ ἄνθρωπος μετέχει τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ ἐν αὐτῷ πνεῦμα εἶναι σπινθὴρ οὐράνιος, ἀπόμοιρα τοῦ Θεοῦ. Γνωρίζει ὅτι ἂν ὁ ἄνθρωπος γεννᾶται εἰς τὴν γῆν, ὅμως εἶναι οὐσία οὐράνιος καὶ ἂν ὑπόκειται εἰς τὸν χρόνον, εἶναι ὑπαρξίς τῆς αἰωνιότητος. Δὲν κρῖνει τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῶν ἔξω, ἀλλὰ ἐκ τῶν ἔσω. Τὸν κρῖνει ἐκ τῶν ἔσω, ὅπου κυριαρχεῖ ἡ βεβαιότης καὶ ὄχι ἀπὸ τὰ ἔξω, ὅπου πλανῶνται αἱ ἀβεβαιότητες καὶ ὅπου βασιλεύει ἡ ἀδικία καὶ ὁ ὕλικὸς πλοῦτος. Ὁλον τὸ κήρυγμά του εἶναι κήρυγμα πὸν κοχλάζει ἀπὸ τὴν ἰδέαν τῆς σωτηρίας διὰ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης ἐκ τῶν ἔνδον πρὸς τὰ ἔξω. Τὴν θύραν τοῦ ἔσω ἀνθρώπου ἐπιδιώκει νὰ ἀνοίξῃ, διὰ νὰ δύνανται εὐκόλα οἱ ἄνθρωποι νὰ εἰσέρχωνται ὁ εἰς εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἄλλου. Διότι ποῖαν εὐτυχίαν ἡμπορεῖ νὰ νοιώσῃ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν ἔχη ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς, ὑγείαν, πλοῦτον, ἀπολαύσεις καὶ δὲν ἔχη μίαν θέσιν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἄλλου; Θέλει ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἰς τὸν συνάνθρωπόν των νὰ ἀναγνωρίζουν τὸν ἑαυτὸν των καὶ χάριν τοῦ συνανθρώπου των νὰ προσφέρουν τὸν ἑαυτὸν των. Αἱ καταπληκτικαὶ εἰς ἔκτασιν περιοδεῖαι του, αἱ γεμᾶται κινδύνους, ταλαιπωρίας καὶ ταπεινώσεις, καὶ τὸ εὐεργετικὸν κήρυγμά του, μετὰ ἄξονα τὸ ἀντέχεσθαι τῶν ἀσθενῶν καὶ μακροθυμεῖν πρὸς πάντας, εἶναι ἡ τρανωτέρα ἀπόδειξις τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ Παύλου πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Οὐδενὸς ἡ ἐκτίμησις πρὸς τὸν ἄνθρωπον δὲν δύναται νὰ συγκριθῆ πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ Παύλου. Ὁ Νῶε, ἐὰν ἔσωσε τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀπὸ τὴν πανωλεθρίαν τοῦ κατακλυσμοῦ, ὁ Παῦλος, συνθέσας, ἀντὶ σαλίδων, ἐπιστολάς πνευματοκινήτους, ἤρπασεν ἀπὸ μέσου τῶν κωμάτων τὴν ἐν τῷ κλύδωνι τῆς ἁμαρτίας καταποντιζομένην ἀνθρωπότητα. Ἄν ἐκεῖνος ἀπεβίβασεν εἰς τὴν ξηρὰν ἀμετάβλητα τὰ ποικίλα εἶδη τῶν ζώων, ὁ τῶν Ἑθνῶν Ἀπόστολος παρέλαβε κόρακας καὶ μετέβαλεν αὐτοὺς εἰς περιστεράς. Παρέλαβε λύκους καὶ παρέδωσε πρόβατα. Παρέλαβεν ἀνθρώπους σαρκικοὺς καὶ τοὺς μετεμόρφωσεν εἰς πνευματικούς.

Συγκινῶνται οἱ ἄνθρωποι καὶ ἐκπλήττονται συγχρόνως ἀπὸ τὴν τραγικὴν ζωὴν τοῦ Ἰᾶβ καὶ ἀπὸ τὴν ἐκτίμησιν αὐτοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Καὶ τούτου ὅμως ὑπερέχει ὁ Θεσπέσιος Παῦλος. Ὑπερέχει, διότι ἀγωνισθεὶς ὄχι ἡμέρας καὶ μῆνας, ἀλλὰ ἐπὶ ἔτη πολλά, οὐχὶ διαλύων βόλους χώματος διὰ τοῦ πύου τῶν πληγῶν, ὅπως ἐκεῖνος, ἀλλ' εἰς τὸ νοητὸν στόμα τοῦ λέοντος ἐμπύπτων καὶ παλαιῶν πρὸς πάντας καὶ διὰ πάντα. Ὑπερέχει, διότι ἂν ἡ οἰκία τοῦ Ἰᾶβ ἦτο ἀνοικτὴ εἰς

“Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΛΛΑΣ,”

Αὐτὸς εἶναι ὁ τίτλος δύο ἄρθρων, τὰ ὁποῖα ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ φύλλον τῆς 7ης 'Ιανουαρίου 1958 τῆς «'Εφημερίδος τῆς Λωζάννης». Συγγραφεὺς τῶν ἄρθρων τούτων εἶνε ὁ Armand Gaspard διακεκριμένος συγγραφεὺς καὶ φίλος τῆς 'Ελλάδος εὐλικρινής. Μὲ τὰ ἄρθρα αὐτὰ θέλει νὰ καταστήσῃ γνωστὸν ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν σημερινὴν 'Ελλάδα ζῶσα καὶ δρῶσα ἡ βυζαντινὴ κληρονομία καὶ μάλιστα περισσότερον ἀπὸ τὴν κλασικὴν καὶ τὴν 'Ελληνιστικὴν.

πάντας, τοῦ Παύλου ἦτο ἡ ψυχὴ ἀπλωμένη καθ' ὅλην τὴν γῆν καὶ ὑπεδέχτο πλήθη ἀναριθμητά. Εἶναι ἀδύνατον ἀνθρώπινος κλάμος νὰ χρωματίσῃ μὲ τὰ πραγματικὰ χρώματα τὴν ἐκτίμησιν τοῦ Παύλου πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Καὶ εἶναι ἀδύνατον ἀνθρωπίνῃ γλῶσσῃ νὰ λαλήσῃ ὅσα ὁ τῶν 'Εθνῶν 'Απόστολος ἐπέτελεσε διὰ τὸν ἄνθρωπον. Δικαίως ἀπεκλήθη ὁ πρῶτος μετὰ τὸν ἕνα διότι εἶναι ὁ μόνος, ὅστις κατώρθωσε νὰ ἐγγίσῃ τὸ ὕψος τῆς θυσίας τοῦ Γολγοθᾶ καὶ νὰ καταστήσῃ ἔργον του πρὸς τὸν ἄνθρωπον ὅτι διὰ τὴν ἀξίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀνθρώπου ἐδιδάχθη ἀπὸ τὴν θυσίαν τοῦ Γολγοθᾶ.

Μακαριώτατε,

Ἡ ἐκτίμησις τοῦ Παύλου πρὸς τὸν ἄνθρωπον μᾶς ἀποκαλύπτει τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου. Δι' αὐτὸ εἶναι προτιμότερον νὰ ὀμιλῶμεν διὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου παρὰ διὰ τὴν ἀθλιότητά του καὶ τὴν δουλείαν του.

Δὲν πρέπει νὰ ὀμιλῶμεν ἀπαισιόδοξα διὰ τὸν ἄνθρωπον. Δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζομεθα. Ἄν ὑπάρχουν πολλοὶ πού διὰ τῶν ἔργων των ταπεινῶν τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ὑποτιμοῦν ὡς ἀξίαν, αὐτοὶ εἶναι οἱ κυλιόμενοι εἰς τὴν μέθην καὶ τὴν κραυγαλίαν. Ἐναντι αὐτῶν ὑπάρχουν περισσότεροι οἱ νηφάλιοι καὶ τίμιοι. Ὑπάρχουν οἱ ἔχοντες ὑγιάν ψυχικὴν, θέλησιν καὶ πίστιν. Ὑπάρχουν οἱ αἰσθανόμενοι τὴν ὄρασιότητα τῆς ζωῆς καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῆς. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀληθινῆ ἀξία. Τὴν ἀξίαν αὐτὴν πρέπει νὰ τὴν ἀναστηλώσωμεν.

Πρέπει νὰ προχωρήσωμεν μὲ ἀνοιγμένα πανιά. Ὁ Χριστὸς δὲν ἐθουσίασθη εἰς μάτην. Μᾶς ἔδωσε τὴν δύναμιν νὰ γίνωμεν καινὴ κτῆσις. Ὁ Παῦλος ὁ ὀρθότομος εἰς τὴν ἀντίληψιν καὶ ἀσθηρὸς εἰς τὰς κρίσεις, ὁ φιλελεύθερος ὅσον οὐδεὶς ἄλλος καὶ ὁ δίκαιος εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἠθικῶν ἀξιών δὲν ἐκοπίασεν ἀσκόπως. Μὲ τὴν ἐκτίμησίν του πρὸς τὸν ἄνθρωπον, μᾶς ἐχάραξε τὴν πορείαν πού πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν. Γύρω μας ὑπάρχει ἐγκαταλειμμένος ὁ ἄνθρωπος. Σὲν τὸν Παῦλον, μὲ τὴν ἐκτίμησίν μας πρὸς αὐτόν, ἄς τὸν πλησιάσωμεν καὶ μὲ γνώμονα τὴν θυσίαν τοῦ Γολγοθᾶ καὶ τὸ ἔργον τοῦ Παύλου ἄς τὸν ἀναστηλώσωμεν ὡς ἀξίαν.

Ἀρχιμ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ

Ἀρχιεραγματεὺς τῆς 'Ι. Συνόδου

Τοῦτο ἐνέχει μεγάλην σημασίαν δι' ἡμᾶς τοὺς 'Ελληνας, καθ' ὅσον φανερώνει ὅτι οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι τῆς Δύσεως διαπιστώνουν ὅτι τὸ θεοκρατικὸν Βυζάντιον εἶνε ὁ ἄμσος πνευματικὸς πρόγονός μας, καὶ ἡ 'Εκκλησία μας ἡ πνευματικὴ σπονδυλικὴ στήλη μας, καθ' ὅσον, ὅπως γράφει αὐτὸς ὁ 'Ελβετὸς συγγραφεὺς, θρησκεία καὶ πατρις εἶνε ἡνωμένοι εἰς ἓν ἐν τῇ ψυχῇ τῶν 'Ελλήνων.

Ἡ θέσις αὕτη, τὴν ὁποῖαν ἀναπτύσσει ὁ κ. Gaspard, διαφέρει τὰ μέγιστα ἀπὸ τὰ κενολόγια καὶ συμβατικά ἐγκώμια διὰ τὴν καταγωγὴν ἡμῶν ἐκ τῶν ἐνδόξων ἀρχαίων προγόνων μας, τὰ ὁποῖα ἔγραψαν καὶ γράφουν συχνὰ πολλοὶ συγκαταβατικοὶ φιλέλληνες τοῦ γνωστοῦ τύπου καὶ μὲ τὰ ὁποῖα φανερώνουν τὴν συμπάθειάν των πρὸς ἡμᾶς τοὺς πτωχοὺς καὶ ξεπεσμένους ἀπογόνους τῶν ἀρχαίων 'Ελλήνων. Ὁ ὀξυδερκής κ. Gaspard ἔχει κατανοήσει καὶ ἔχει αἰσθανθῆ τὴν μεγάλην ἀξίαν τοῦ Βυζαντίου, τὴν δημιουργικὴν πνοὴν ἡ ὁποία ἐξεχύθη ἀπὸ αὐτὸ πρὸς ὅλην τὴν οἰκουμένην καὶ ἡ ὁποία φθάνει ἕως τὴν ἐποχὴν μας, ζωογονοῦσα καὶ γονιμοποιοῦσα τὸ πνεῦμα τῆς σημερινῆς 'Ελλάδος. Ὁ συγγραφεὺς οὗτος εἶνε ἀπηλλαγμένος ἀπὸ τὰς προκαταλήψεις, αἵτινες ἐθόλωνον τὴν κρίσιν τῶν κλασικοπλήκτων πνευματικῶν ἀνθρώπων τῆς Δύσεως κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὥστε νὰ θεωροῦν τὴν Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορίαν ὡς παρηγμασμένην μορφήν τοῦ 'Ελληνορωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἐξ οὗ καὶ ἀνόμαζον αὐτὴν «Bas Empire». Ὁ συγγραφεὺς τῆς «Βυζαντινῆς 'Ελλάδος» κατενόησε τὴν αὐτοτέλειαν καὶ τὸ πνευματικὸν βάθος τοῦ Βυζαντίου καὶ διὰ τοῦτο ἠδυνήθη νὰ αἰσθανθῆ τὴν ζωογονοῦσα πνοὴν του θερμαίνουσαν τὴν σημερινὴν 'Ελλάδα.

Ἐπιχειρῶ νὰ μεταφέρω ἐνταῦθα μερικὰς χαρακτηριστικὰς φράσεις ἀπὸ τὰ σπουδαῖα ταῦτα ἄρθρα τοῦ βαθυστοχάστου καὶ σοβαροῦ μελετητοῦ, διότι ἔχω τὴν γνώμην ὅτι εἶναι εἰς τὸ ἔπακρον διδακτικὰ διὰ πολλοὺς ἐξ ἡμῶν, οἱ ὁποῖοι, δυστυχῶς, ὑποτιμοῦν τὴν βυζαντινὴν κληρονομίαν μας, συντασόμενοι μετὰ τῶν ξένων ἐκείνων. οἵτινες ἐπεχείρησαν νὰ θέσουν ἐπὶ τοῦ θαυμαστοῦ Βυζαντίου τὴν σκωριῶσαν πλέον ἐπιγραφὴν τοῦ «Bas Empire» καυχώμενοι, οἱ σύγχρονοι οὗτοι 'Ελληνας, μόνον διὰ τὰ ἱερά τεμένη τοῦ πάππου των, ἦτοι τοῦ ἀρχαίου 'Ελληνος, ἐνῶ περιφρονοῦν τὸ ἱερὸν πατρικὸν παλάτιον τοῦ Βυζαντίου. Καὶ ἐπειδὴ ἡ γνωστὴ ξενομανία μας τείνει ἐσχάτως νὰ προσλάβῃ τὴν μορφήν τῆς ξενολατρίας, καὶ ἡ ἀπεμπόλησις τῆς 'Ελληνικῆς παραδόσεως θεωρεῖται ὡς τεκμήριον ἐλευθέρως καὶ συγχρονισμένης ἀντιλήψεως, ὁ ξένος οὗτος συγγραφεὺς ἴσως συντελέσῃ εἰς τὴν ἐκ μέρους αὐτῶν ὀρθότεραν ἐκτίμησιν τῶν καθ' ἡμᾶς, ἀφοῦ, δι' ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὰ ἑλληνικὰ πράγματα ἀναμένομεν τὴν γνώμην τῶν ξένων, ὥστε νὰ ρυθμίσωμεν συμφῶνως πρὸς αὐτὴν καὶ τὰς ἰδικὰς μας ἀντιλήψεις: «'Ελληνας γὰρ ἐν θαύματι τιθέασι τ' ἄλλότρια ἢ τὰ οἰκεῖα», κατὰ τὸν Πausανίαν.

Ἐκ τῶν γραφομένων ὑπὸ τοῦ κ. Gaspard τὴν με-

γαλυτέραν σημασίαν ἐνέχουσιν ὅσα γράφει ὁ ἑτερόδοξος οὗτος περὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας. Ἰδοὺ τί γράφει:

«Εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ βυζαντινὴ παράδοσις ἀντιπροσωπεύεται ἐν πρώτοις ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Αὕτη διεφύλαξεν σχεδὸν ἄθικτα τὰ δόγματα, τὰς ἱεροτελεστίας, τὴν ψαλμωδίαν, τὴν ὀργάνωσιν τῶν μοναχῶν καὶ τοῦ κλήρου, ὅπως ἦσαν πρὸ τῆς ὀθωμανικῆς κατακτήσεως. Τὸ λάβαρόν της, τὸ ὁποῖον βλέπει κανεὶς νὰ κυματίζῃ κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτάς, εἶναι τὸ ἴδιον μὲ τὸ ἀρχαῖον αὐτοκρατορικὸν λάβαρον, φέρον τὸν δικέφαλον αἰτὸν ἐπὶ χρυσοῦ βάθου. Παρατηρεῖ κανεὶς ἀκόμη σήμερον, κατὰ τὰς ἐπισήμους τελετάς, μέγα μέρος τῆς ἐθιμοταξίας, τὴν ὁποῖαν περιέγραψε, πρὸ χιλίων καὶ πλέον ἐτῶν, Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διδασκόμεθα πολλὰ, πολὺ περισσότερα ἂν ὅ,τι διδασκόμεθα παρὰ πολλῶν ἡμετέρων. Ἐν πρώτοις, βλέπομεν ποίαν σημασίαν ἔχει διὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας ἡ παράδοσις καὶ αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ὅμματα τῶν ξένων, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν γνησιότητα ἡμῶν ὡς φυλῆς καὶ ὡς θρησκείας. Τί ἀπαντοῦν εἰς αὐτὰ οἱ ἐπιπόλαιοι νεωτερισταί, οἱ ἐπιχειροῦντες νὰ παραστήσουν ὡς ἐξέλιξιν τάχα τῆς Ἐκκλησίας μας τὸν ἐξευρωπαϊσμόν της καὶ τὴν ἀποχρωμάτισιν της ἀπὸ τὸν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὸν χαρακτήρᾳ της, φανταζόμενοι, ἐν τῇ μωρολόγῳ ματαιοδοξίᾳ των, ὅτι οὗτω θὰ μᾶς θανατώσωσιν οἱ Εὐρωπαῖοι, καθὼς πράττουσιν οἱ ὀμιλοῦντες κακῶς τὴν Γαλλικὴν καὶ τὴν Ἀγγλικὴν καὶ ἐπιδεικνύοντες τὰς ἀθλίαις γνώσεις των πρὸς τοὺς εὐρωπαϊοὺς, κατορθώνοντες, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, νὰ ἐπισύρῳσι μόνον τὸν οἶκτον καὶ τὴν περιφρόνησιν τῶν ξένων διὰ τὴν ἀμετρον ἀνοησίαν των;

Ἀντιθέτως, βλέπομεν μὲ πόσον σεβασμὸν καὶ θαυμασμὸν ἴσταται ὁ ξένος πρὸ μιᾶς Ἐκκλησίας ἐδραίας καὶ ἀσάλευτου, ἡ ὁποία, μὲ τὸ νὰ φυλάττῃ ἀπαρασάλευτα τὰ δόγματα, τὰς τυπικὰς διατάξεις, τὰς ἐκκλησιαστικὰς τέχνας, κλπ., φανερώνει ὅτι εἶνε ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ἥτοι ἡ πρώτη Ἐκκλησία, ἡ γεραρὰ Μήτηρ παντὸς Χριστιανοῦ, ἔμπροσθεν τῆς ὁποίας ὑποκλίνεται μετὰ δέους.

Ὁ ἴδιος ξένος τί ἐντύπωσιν θὰ εἶχεν ἄραγε καὶ τί θὰ ἠσθάνετο πρὸ μιᾶς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία θὰ εἶχε παραμορφωθῆ τελείως, κατὰ τὸ κοῦφον φρόνημα τῶν νεωτεριστῶν, μὴ τηροῦσα ἀπαρεγκλίτως τὰ δόγματα, τὰς διατάξεις, τὸν ἀρχαῖον τρόπον τῆς λατρείας, μὴ ἐκφραζομένη διὰ τῆς κατὰ παράδοσιν ὑμολογίας, μουσικῆς, ἀγιογραφίας, ἀρχιτεκτονικῆς, μιᾶς Ἐκκλησίας ἄνευ οὐδενὸς χαρακτῆρος, ἡ ὁποία θὰ ἦτο ἀμορφὸν τι κατασκευάσμα μοντερνισμῶν καὶ αὐτοσχεδιασμῶν, ἐστερημένη παντὸς ἀληθοῦς δεσμοῦ μετὰ τῆς ἀρχαίας Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς θεμελιωμένης ἐπὶ τὴν ἀσάλευτον Πέτρων καὶ καθηγιασμένης διὰ τοῦ αἵματος τῶν Μαρτύρων

καὶ τῶν ἀγῶνων τῶν Ἱεραρχῶν καὶ Ὁσίων; Πᾶς τις δύναται νὰ φαντασθῆ ὅτι πρὸ μιᾶς τοιαύτης Ἐκκλησίας, ψιλῶ ὀνόματι μόνον Ὁρθοδόξου, ὁ ξένος θὰ ἔμενεν ὄχι μόνον ἀδιάφορος, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ψυχὴν πλήρη θλιβερῶν συναισθημάτων διὰ τὴν τοιαύτην οἰκτρὰν παραμόρφωσιν τῆς Ἁγίας Ἱερουσαλήμ, ἡ ὁποία, ἀντὶ νὰ εἶναι περιβεβλημένη τὴν βασιλικὴν ἀλουργίδα, θὰ ἦτο μετρημισμένη κατὰ τὸν θεατρικὸν «μοντέρνον» τρόπον, ὅπως ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἴδουν οἱ κοῦφοι θιασῶται τοῦ ἐξευρωπαϊσμοῦ τῆς Ἐκκλησίας μας.

Πρὸς τοῦτοις, ὁ συγγραφεὺς μᾶς παρακινεῖ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι μένει γοητευμένος ἀπὸ τὸ ὑπέρῃον τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως καὶ ἀπὸ τὴν ἀκατάλυτον ὑπὸ τοῦ χρόνου πνοὴν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἥτις πνέει ἐπὶ τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος, παρ' ὅτι ἐν τῇ πραγματικότητι ἡ Ἐκκλησία μας δὲν διετήρησεν ἐντελῶς ἀλώβητον τὴν παράδοσιν, καὶ δὲν ἐμερίμνησε διὰ τὴν διάσωσιν τῶν ἐκκλ. τεχνῶν, παρασυρθεῖσα ἐσχάτως καὶ αὕτη ὑπὸ τινων κληρικῶν καὶ θεολόγων, οἵτινες, ἐπιπολαίως ἠθέλησαν νὰ προσδέσωσι καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ἀμετασάλευτον ταύτην Ἀγκυραν, εἰς τὸν ἀεικίνητον καὶ ἀσταθῆ τροχὸν τῶν ἐγκοσμίων, καὶ τοῦτο, ὅπως ὑπηρετήσῃ αὕτη σκοπιμότητος παντελῶς ξένας πρὸς τὴν ὑψηλὴν πνευματικὴν ἀποστολὴν της, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Μεγάλου Ἱεροεξεταστοῦ τοῦ Ντιστογέφσκη.

Ἀληθῶς, ἡ Ἐκκλησία μας ὀφείλει νὰ ἀποφύγῃ τὰς ἐπικινδύνους περιπτώξεις τῶν πάσης φύσεως νεωτεριστῶν τούτων, οἱ ὁποῖοι δὲν τὴν ἀγαποῦν διόλου, ἀλλὰ τὴν θεωροῦν μόνον ὡς μέσον ἐξυπηρετήσεως πεζῶν καὶ, πολλάκις, ἐπιβλαβῶν σκοπῶν. Διὰ νὰ ἐκτιμῆσῃ ἡ Ἐκκλησία καλῦτερον ποῖοι συμβάλλουσιν εἰς τὸ καλὸν της, οἱ ἐμμένοντες εἰς τὴν παράδοσιν καὶ ἀγωνιζόμενοι δι' αὐτήν, ἢ οἱ ἐχθροὶ τῆς παραδόσεως καὶ φίλοι τῶν νεωτερισμῶν, δὲν ἔχει παρὰ νὰ παρατηρήσῃ κατὰ τίνα τρόπον ἀντιμετωπίζουσι ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας οἱ ξένοι φίλοι καὶ ἐχθροὶ της: Οἱ μὲν φίλοι της, ὧν εἰς εἶναι καὶ ὁ γράψας τὴν «Βυζαντινὴν Ἑλλάδα», μὲ χαρὰν διαπιστώνουν τὴν ἐμμοῆν τῆς Ἐκκλησίας μας εἰς τὰς ἱεράς μας παραδόσεις, δεικνύοντες οὕτως εἰς αὐτήν, ὡς διὰ δακτύλου, τὸν ὀρθὸν δρόμον, τὸν ὁποῖον ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ. Οἱ δὲ ἐχθροὶ της, ἐπίσης καὶ οὗτοι δεικνύουν ἄκοντες εἰς αὐτήν ποῖον εἶνε τὸ πνευματικὸν συμφέρον της, πολεμοῦντες λυσσῶδῶς τὴν ὀρθόδοξον παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας μας, τὴν ὁποῖαν ὀνομάζουσι: «ἀγονον τυπολατρίαν», Formalisme Sterile», καὶ ἐπικροτοῦντες τοὺς νεωτερισμοὺς τοὺς εἰσαγομένους εἰς τὴν λατρίαν μας, ὑπονομεύοντες τὴν οὐσίαν καὶ μορφήν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ἂν ἑτέρου δὲ γράφοντες καὶ λέγοντες ἐγκώμια διὰ τοὺς νεωτεριστὰς κληρικοὺς ἢ θεολόγους Ἑλληνας, τῶν ὁποίων τὴν ματαιοδοξίαν κολακεύουν, ἀπονέμοντες εἰς αὐτοὺς τοὺς τίτλους τοῦ προοδευτικοῦ καὶ φιλελευθέρου, τοὺς ὁποίους πολλοὶ ἡμέτεροι θεωροῦν ὡς τὰ πλέον σπουδαῖα πνευματικὰ οἰκόσημα.

[Συνεχίζεται]

ΦΩΤΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ κυριώτερον ἔρεισμα.

Οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἀπήθνηεν ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Παῦλος πρὸς τὴν Α.Β.Υ. τὸν Διάδοχον Κωνσταντῖνον, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐνγλυκίωσης αὐτοῦ, ἐνεποίησαν βαθεῖαν ἐντύπωσιν καὶ ἦσαν μεστοὶ πνεύματος ἀγάπης πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν, ἐν παντὶ καὶ πάντοτε, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ἐξεδήλωσεν ὁ Βασιλεὺς καὶ τὴν ὁποίαν οὗτος ποθεῖ νὰ ἴδῃ ἐνθρονιζομένην καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Διαδόχου. Τοιοῦτοτρόπως ὁ Μεγαλειότατος, μεταξὺ ἄλλων, συνέστησεν εἰς τὸν μέλλοντα Βασιλέα τοῦ Ἔθνους νὰ ἔχῃ ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ εἶναι προστάτης αὐτῆς.

Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ Μεγαλειοτάτου ἀποτελοῦν πράγματι τὴν συνισταμένην καὶ τὴν ἠχὴ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἔθνους μας. Διότι ἡ Ἐκκλησία πάντοτε ὑπῆρξεν ἡ ψυχὴ τοῦ Ἔθνους καὶ ἡ θεοφύετος ρίζα τοῦ βασιλικοῦ στέμματος. Καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἀπορρέει ἀκριβῶς ἐκ τῆς μακραίωνος παραδόσεως, ἣτις παρουσιάζει αὐτοὺς ἀκαταμάχητους προστάτας τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως καὶ φρονήσεως ἀγρότῃνων τῶν θησαυρῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας. Ἡ ἀγάπη αὕτη εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένη μὲ τὴν εἰς τὸ ὑποσυνείδητον τοῦ Ἔθνους παλλομένην καὶ σκιρτῶσαν πάντοτε ἀνάμνησιν τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατορῶν, οἵτινες ἐμάχοντο ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, καὶ τῆς ὑπερόχου θυσίας τοῦ Κωνσταντῖνου τοῦ Παλαιολόγου, ὅστις ἐθυσιάσθη οὐ μόνον πρὸς χάριν τῆς πατρίδος, ἀλλὰ καὶ πρὸς χάριν τῆς Ὁρθοδόξου παραδόσεως.

Ὅθεν οἱ ἀνωτέρω μνημονευθέντες βασιλικοὶ λόγοι χαροποιοῦν ἡμᾶς ἰδιαίτερος, διότι δεικνύουν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Βασιλικὴ Οἰκογένεια θέλει νὰ στηρίξῃ τὸ μεγαλεῖον τοῦ στέμματός της εἰς τὰς παραδόσεις τοῦ Ἔθνους. Ἀληθῶς, μόνον ἡ προσήλωσις εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ ἡ περιφρούρησις καὶ προστασία τῶν ἱερῶν της θεσμίων ἐξασφαλίζει τὰς προϋποθέσεις τῆς εὐημερίας τοῦ Ἔθνους καὶ ἀποτελεῖ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὸ κυριώτερον ἔρεισμα τοῦ λαοφιλήτου βασιλικοῦ στέμματος καὶ θρόνου.

Ἄς προσέξουν.

Οἱ Ἕλληνες τῆς Κύπρου ἐπὶ πενθήμερον, ἤτοι ἀπὸ τῆς ἐνάτης μέχρι τῆς 14ης Ἰουλίου, ἐώρτασαν τὴν πένθιμον καὶ πικρὰν ἀνάμνησιν τοῦ μαρτυρίου εἰς τὸ ὁποῖον ὑπεβλήθη ἡ μεγαλόνησός μας, εἰθὺς ὡς ἐγνώσθη ἐκεῖ ἡ ἐκρηξίς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

Οἱ Τούρκοι, οἱ ἴδιοι πάντοτε, ἐξεδήλωσαν καὶ τότε ὀλην τὴν ἀγροικίαν καὶ βαναυσότητα. Ναοὶ ἐτροπολήθησαν. Ἄγροὶ ἠρημώθησαν. Ἐβαπτίσθησαν εἰς αἵματα αἱ πόλεις καὶ τὰ χωρία. Καὶ ἐξετράπησαν εἰς σφαγὰς, δηλώσεις καὶ ἀπαγχονισμούς. Καί, ὡς γνωστόν, ὁ μὲν Ἀρχιεπίσκοπος Κυπριακὸς ἀπηγχονίσθη, κατ' ἐξίφρασιν τιμητικὴν. Οἱ δὲ Μητροπολίται Πάφου, Κερυραίας καὶ Κιτίου, ὡς καὶ 482 ἄλλοι ἱερεῖς, πρῶτοι καὶ δημογέροντες ἀπεκεφαλίσθησαν.

Παρήλθεν ἕκτοτε εἰς καὶ ἡμῖνος αἰὼν. Καὶ αἱ ἴδιαι σκηναὶ ἐπαναλαμβάνονται καὶ σήμερον ἐκεῖ. Εἰς μίτην ἐξεδηλώθη ὑπερθαύμαστος ἡ Ἑλληνικὴ ἡμερότης ἀπέναντι τῶν ὀλιγαρίθμων Τούρκων συνοίκων των. Τὸ αἷμα τῶν Κυπρίων ἀδελφῶν μας καταχραίνει καὶ πάλιν τὸν βωμὸν τῆς Ἐλευθερίας καὶ αἱ φλόγες τῶν πυροπολουμένων ἁγίων ναῶν ἀποστέλλουν πρὸς τὸν οὐρανὸν στροβίλους καπνῶν, μηνύματα τοῦ θλιβεροῦ καταπτώματος τῶν Ἄγγλων δορυκμητόρων καὶ τοῦ ἀπροσμετρήτου μαρτυρίου τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ φοβούμεθα ὅτι τὸ κακὸν ὑπερπλεόνασεν. Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος γνωρίζει καλῶς τὴν τραγωδίαν τῶν πολέμων, καὶ ὅτι ἡ οὐσία τῶν πολεμικῶν περιπετειῶν εἶναι τὸ πένθος, ἡ συμφορὰ καὶ τὰ δάκρυα. Ἀλλὰ μηνύματα, ὅπως τὸ πρόσφατον τῶν ἐφένδρων ἀξιωματικῶν τῆς Μακεδονίας, ἀποδεικνύουν τὴν ὑπερέντασιν τῆς Ἐθνικῆς νευρᾶς καὶ μίαν ψυχολογίαν καὶ διάθεσιν ἀντιδράσεως ἀπολύτως ἀξιοπρόσεκτον. Ἄς τὴν προσέξουν λοιπὸν ὅσοι ὑποκριτικῶς κόπτονται ὑπὲρ τῆς εἰρήνης. Εἰς τὸν τόπον αὐτόν, ἐγγὺς τοῦ Μαραθῶνος, ὑπῆρχεν ὁ ναὸς τῆς θεᾶς Νεμέσεως. Καὶ ὁ μέγας Φειδίας, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐπεξεργασθῆ τὸ χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, ὁ ἴδιος κατεσκεύασε καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς ἐκδικητρίας θεᾶς.

Ἄς ἀνασταλοῦν λοιπὸν οἱ Τουρκοὶ Ταρταρισμοί. Καὶ ἄς μὴ κουράζων, ὑπὲρ πᾶν ἀνεκτὸν ὄριον, τὴν Χριστιανικὴν ἀνεκτικότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὸ Αἰγαῖον, ἐπαναλαμβάνομεν, δὲν πρέπει νὰ χωρίζῃ ἀλλὰ νὰ ἐνώη τὸν Ἑλληνικὸν καὶ τὸν Τουρκοὺν λαόν.

Ὁ ἱερός βράχος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, πλήθη λαοῦ μετὰ τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν προσῆλθον καὶ πάλιν εἰς τὸν ἱερὸν βράχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, διὰ νὰ ψάλλουν καὶ ἀκούσουν τὸν Μέγαν Ἐσπερινόν, ὅστις κατ' ἔτος τελεῖται πρὸς τιμὴν τοῦ κατ' ἐξοχὴν Ἀποστόλου τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ἀπ. Παύλου.

Τὸ γεγονός τοῦτο εἶναι ἐξαιρετικῶς εὐχάριστον, διότι ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ εὐσεβὴς Ἑλληνικὸς λαὸς ἀναγνωρίζει τὰς ρίζας καὶ τὰς πηγὰς τῆς πνευματικῆς του κληρονομίας καὶ γνωρίζει νὰ τιμᾷ ἐκείνους, οἵτινες ἐθεμελίωσαν τὸ οἰκοδόμημα τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ του πολιτισμοῦ.

Ἄλλ' ἂν χαρὰ πληροῖ τὴν ψυχὴν τοῦ ἐπισκέπτου τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Ἐσπερινοῦ αὐτοῦ, καθ' ἣν ἱερὰ εἰκόνες καὶ λάβαρα καὶ ἐξαπτέρονα καὶ λαμπάδες καὶ εὐώδες θυμίαμα καὶ τὰ χρυσοποικίλα ἄμφια τοῦ ἱεροῦ κλήρου κοσμοῦν καὶ ἐξωραΐζουν τὸν ἱερὸν βράχον, ἀντιθέτως βαθεῖα λύπη καὶ πικρία κυριεῖ τὴν ψυχὴν ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐπισκεφθῇ τὸν ἱερὸν τοῦτον χώρον ἄλλην ὥραν καὶ ἡμέραν. Ὡς ἔχει ἤδη παρατηρηθῆ, ἐνῶ ἀξιόλογα τουριστικὰ ἔργα ἔχουν γίνεαι πρὸς ἀξιοποίησιν τῆς πέριξ αὐτοῦ περιοχῆς, οὐδεμία μέριμνα ἔχει ληφθῆ πρὸς περίφραξιν, ἀνάδειξιν καὶ προβολὴν τοῦ «σεβάσματος» αὐτοῦ. Δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ οὔτε θάμνος,

ούτε ἄνθος, οὔτε κανδήλα τις, διὰ τὰ δεικνύη, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως τιμᾷ τὸν χῶρον, ὅστις ὑπῆρξε τὸ λίκνον τῆς ἀναγεννήσεώς του. Καὶ τὸ χειρότερον, ὡς κατ' ἐπανάληψιν ἔχει καταγεληθῆ, τὸ μέρος αὐτὸ βεβηλοῦται καθημερινῶς ὑπὸ τῶν ποικιλοτρόπως ἀσχημονούντων. Αὐτὸ ἀναμφιβόλως μᾶς ὑποβιβάζει εἰς τὰ ὄμματα τῶν ξένων περιηγητῶν, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ ἀποδίδουν μεγαλύτεραν σπουδαιότητα εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον παρὰ εἰς τὸν Παρθενῶνα. Ὁρθῶς ἐλέχθη, ὅτι ἐὰν ὁ ἱερός οὗτος χῶρος εὐρίσκετο εἰς οἰοδήποτε ἄλλο σημεῖον τοῦ κόσμου, θὰ τὸν εἶχον ἀξιοποιήσει κατὰ τὸν πλέον ἀξιοθαύμαστον τρόπον.

Εἶναι λοιπὸν καιρὸς οἱ ἀρμόδιοι νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ἀδιαφορίαν των. Ἄφ' ἐνὸς πρέπει νὰ ληφθοῦν μέτρα, ὅπως σταματήσουν τὰ παρατηρούμενα ἐκεῖ ἔκτροπα τῆς χυδαίας συμπεριφορᾶς, καὶ ἄφ' ἐτέρου πρέπει νὰ ἐξωραϊσθῆ καὶ προβληθῆ ὁ χῶρος τοῦ Ἄρειου Πάγου κατὰ τὸν ἱεροπρεπῆ καὶ ἀνάλογον πρὸς τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ τὴν πνευματικὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος μᾶς καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος.

Αἱ κατασκηνώσεις.

Ἀσφαλῶς εἶναι λίαν εὐχάριστον τὸ γεγονός, ὅτι ὁ θεσμὸς τῶν θερινῶν κατασκηνώσεων κατακτᾷ ὄλοεν καὶ περισσότερον ἔδαφος καὶ εἰς τὴν πατρίδα μᾶς. Τοιοῦτοτρόπως χιλιάδες Ἑλληνοπαίδων δι' αὐτῶν κατ' ἔτος ἀναζωογονοῦνται πλησίον τῶν ἑλληνικῶν πεύκων καὶ θαλασσῶν.

Ἄλλ' ὡς καὶ ἄλλοτε ἐτονίσθη ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Ἐκκλησίας», διὰ τὰ ἀποβαίνουν αἱ κατασκηνώσεις τόποι πνευματικῆς τόνωσης καὶ ἀποτοξινώσεως, ἢ ἐκλογῆ τῶν στελεχῶν αὐτῶν πρέπει νὰ γίνεταί μετὰ μεγάλῃ προσοχῆς. Ἄς μὴ λησμονῶμεν, ὅτι εἰς τινὰς περιπτώσεις τὰ παιδιά βλέπουν εἰς τὴν κατασκήνωσιν κακὰ παραδείγματα, ἀποκτοῦν ἔξεις ἐπιζημίους καὶ συνηθείας βλαβεράς. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ λαμβάνηται εἰδικὴ πρόνοια, ὥστε οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κατασκηνώσεων νὰ εἶναι ἠθικαὶ προσωπικότητες.

Ἐπειτα ἡ ζωὴ τῶν κατασκηνώσεων πρέπει νὰ συνδέηται στενῶς μετὰ τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ τακτικὸς ἐκκλησιασμὸς τῶν παιδῶν, συνδυαζόμενος μετὰ ζωῆς χριστιανικῆς διδαχῆς καὶ μετὰ τῆς προσελεύσεως εἰς τὰ μυστήρια τῆς Ἐξομολογήσεως καὶ Θείας Κοινωνίας, εἶναι ἡ ἀρίστη προϋπόθεσις τῆς ἐπιτυχίας τοῦ πνευματικοῦ σκοποῦ τῶν κατασκηνώσεων.

Ἀπαράδεκτος ἀσέβεια.

Ἐξ ἀφορμῆς ὁμαδικῶν δηλητηριάσεων, γεγομένων ἐκ τῆς βρώσεως κολλύβων, τὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν εἰς καλὴν κατάστασιν, συνεργᾶται διαφόρων ἐφημερίδων ἐθεώρησαν καλὸν νὰ κατεριωνευθοῦν τὰς ἐπιμνημοσύνους δεήσεις καὶ νὰ παρουσιάσουν πνεῦμα εἰς βᾶρος τῶν ἐκκλησιαστικῶν μᾶς θεσμῶν: «Ἀλλοίμονον — γράφει εἰς ἐξ αὐτῶν—ἡ μέθοδος τῶν μνημοσύνων καὶ τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν φαίνεται, ὅτι δὲν εἶναι πολὺ προσφιλεῖς εἰς τὸν Πανάγαθον... Καὶ ὁ Ὑψιστος ἀπεφάσισε νὰ δείξῃ τὴν ἀποδοκιμασίαν

Του ἐν τῇ προσπάθειά του νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς θνητοὺς εἰς τὴν εὐθείαν ὁδόν...».

Νομίζομεν, ὅτι τὸ εἰρωνικὸν αὐτὸ ὕφος εἰς βᾶρος τῶν μνημοσύνων ἀποτελεῖ ἀπαράδεκτον ἀσέβειαν οὐ μόνον ἐναντι τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἐναντι τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, ὅστις διὰ τῶν ἐπιμνημοσύνων δεήσεων ἐκφράζει τὸν ἀόρατον σύνδεσμόν του μετὰ τοὺς προσφιλεῖς νεκροὺς του, ἐκδηλοῖ τὴν πίστιν του εἰς τὴν θείαν ἐσπλαγγίαν καὶ οἰκοδομεῖται ποικιλοτρόπως. Δι' αὐτὸ ἐκφράζομεν τὴν βαθεῖαν λύπην μᾶς διὰ τὸ ὀλίσθημα τόσον τοῦ δημοσιογράφου αὐτοῦ, ὅσον καὶ τῆς ἐφημερίδος, ἣτις ἐδημοσίευσεν τὸ εἰρωνικὸν του ἄρθρον.

Θεωροῦμεν ὁμως ἐπάναγκες, νὰ συστήσωμεν — ἐπ' εὐκαιρία — προσοχὴν εἰς τοὺς εὐσεβεῖς Χριστιανούς, ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴν τῶν κολλύβων. Διότι εἶναι αὐτόχρημα ἀπάνθρωπον καὶ ἀντιχριστιανικόν, ἐξ ἐνδοῦς μερίμνης καὶ ἐπιστασίας, νὰ κινδυνεύουν ἀνθρώπιναι ὑπάρξεις, τὰς ὁποίας προσκαλοῦμεν νὰ δεηθοῦν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν προσφιλῶν μᾶς νεκρῶν. Καὶ νοητικαὶ πρὸς τοῦτο προτροπαὶ καὶ συστάσεις πρὸς τὸ Ἐκκλησίασμα ὑπὸ τῶν ἱερέων μᾶς δὲν πρέπει νὰ εἰψον. Διότι εἶναι ἐντελῶς ἄδικον καὶ ἀπαράδεκτον, ἐνῶ τὰ ἱερά μνημόσυνα ἀποτελοῦν μίαν ἀπὸ τὰς ἀγνοτέρας ἐκδηλώσεις τοῦ σεβασμοῦ τοῦ λαοῦ μᾶς πρὸς τὰ δόγματα καὶ τὰς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας μᾶς, νὰ γίνωνται ἀφορμὴ — ἐξ ἀβλεψίας καὶ ἀμελείας — ἄδικων ἐπιθέσεων κατὰ τῶν Χριστιανικῶν θεσμῶν καὶ ἀξιών.

Εὐγλωττον ἐπεισόδιον.

Πρωτοφανεῖς ὑπῆρξαν αἱ ἱλαροτραγικαὶ ἀσχημαί, εἰς τὰς ὁποίας προέβησαν τὰ μέλη τοῦ λεγομένου «Συνδέσμου Πιστῶν τοῖς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας» ἐναντίον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ Ἐθνάρχου Κύπρου Μακαρίου, ἐνώπιον τῶν τριακοσίων περίπου Ἀρχιεπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συνεδρίου τοῦ Λάμπειθ.

Αἱ ἀσεβεῖς, χυδαῖαι καὶ ἠλίθιαι ταντοχρόνως ἐκδηλώσεις ἀτόμων μετημφιεσμένων εἰς γενειοφόρους ἐπισκόπους καὶ μὴς νεαρὰς «μυνηκεν», ἐνώπιον ἑκατοντάδων ἀρχιερέων καὶ εἰς βᾶρος μᾶς ἐκκλησιαστικῆς φρυσιογνωμίας, ἀποδεικνύουν εἴτε ἀδικαιολόγητον ἀβλεψίαν καὶ ἔλλειψιν ὀργανώσεως, ἀπαράδεκτον δι' ἐν τοιοῦτο συνέδριον εἴτε ἀποτελοῦν, ὡς ἐλέχθη, δεῖγμα πνευματικῆς καταπτώσεως. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τοῦ ἐπισημοτάτου συνεδρίου τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖον τόσον διαφημίζεται καὶ εἰς τὸ ὁποῖον μάλιστα καλοῦνται καὶ οἱ Ἀρχηγοὶ ἢ ἐκπρόσωποι τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν, θὰ ἔπρεπε, ἔστω καὶ ἐκ λόγων συμβατικῆς καλῆς κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς, νὰ εἶναι λίαν σεβαστόν. Ἀλλὰ δυστυχῶς περιεφρονήθη καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν τέκνων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ εἶναι λίαν εὐγλωττον. Διότι ἀποδεικνύει, ὅτι, ὅταν αἱ Ἐκκλησίαι ἀπομακρύνωνται τοῦ ζωοποιοῦ Πνεύματος τῆς Ὁρθοδοξίας, μεταβάλλονται εἰς ἀπλᾶς κοινωνικὰς ὀργανώσεις, στερομένης

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Ιερά Σύνοδος

Τῆ 27ῃ 'Ιουνίου συνήλθεν ἡ 'Ι. Σύνοδος καὶ ἀπεφάσισεν, ὅπως ὁ προσεχὴς κύκλος τῶν μαθημάτων τοῦ Φροντιστηρίου 'Εξομολόγων ἀρχίσῃ τὴν 15ην Σεπτεμβρίου, λήξῃ δὲ τὴν 30ην Νοεμβρίου τρ. ἔτους. Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν ἡ 'Ιερά Σύνοδος προέβη εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν εἰσηγητῶν τῶν θεμάτων τῆς συγκληθησομένης Συνόδου τῆς 'Ιεραρχίας τῆς 'Ελλάδος. Μετὰ ταῦτα ἡ 'Ιερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν, ὅπως διακόψῃ τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἐπὶ τῷ θέρει, ἐπαναλάβῃ δὲ αὐτὰς τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον. Ὡσαύτως ἐξουσιοδοτήθη ὁ Μακ. Πρόεδρος, ὅπως διεκπεραίῃ τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν τῆς 'Ι. Συνόδου. Τοὺς ἀναχωροῦντας διὰ τὰς ἔδρας τῶν Σεβ. Συνοδικῶν προσεφώνησε καταλλήλως ὁ Μακαριώτατος κ. Πρόεδρος, ἀπήντησε δ' εὐχαριστῶν ὁ πρῶτος τῆ τάξεως Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Γρηγόριος.

Συνοδικῆ ἐξουσιοδοτήσῃ ἡ Α. Μακαριότης ὡς Πρόεδρος τῆς 'Ι. Συνόδου ὤρισεν, ὅπως τὴν 'Εκκλησίαν τῆς 'Ελλάδος ἐκπροσωπήσωσι κατὰ τὴν ἐν Βελιγραδίῳ κηδεῖαν τοῦ ἀποβιώσαντος Πατριάρχου τῶν Σέρβων κυροῦ Βικεντίου οἱ Σεβ. Μητροπολίται 'Αττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. 'Ιάκωβος, Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Δαμασκηνὸς καὶ ὁ Θεοφ. 'Επίσκοπος Θαυμακοῦ κ. Χρυσόστομος.

— Τῆ 27ῃ 'Ιουνίου συνήλθεν ἡ 'Επιτροπὴ 'Ανεγέρσεως Μνημείου τῶν 'Εθνομαρτύρων κληρικῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνῶν κ. Θεοκλήτου, παρόντων καὶ τῶν μελῶν αὐτῆς Σεβ. Μητροπολιτῶν 'Αττικῆς κ. 'Ιακώβου, Βεροίας καὶ Ναούσης κ. Καλλινίκου καὶ 'Εδέσσης καὶ Πέλλης κ. Διονυσίου, τοῦ Καθηγητοῦ κ. 'Ιωάννου Καρμίρη, Βασιλικῶν 'Επιτρόπου παρὰ τῆ 'Ι. Συνόδου, κ. Θεοδ. Σπεράντσα, Διευθυντοῦ τοῦ περιοδικοῦ «Εκκλησία», κ. Φ. Κόντογλου, κ. Κ.

Μπαστιᾶ, κ. Στίκα, Διευθυντοῦ τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας, ὡς καὶ ἐνὸς ἐκπροσώπου τοῦ Τεχνικοῦ 'Επιμελητηρίου. Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην συνεστήθη 'Επιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου 'Αττικῆς, ἣτις θὰ προβῆ εἰς τὸν τελικὸν καθορισμὸν τῆς μορφῆς τοῦ Μνημείου καὶ θὰ προβῆ εἰς τὴν προκήρυξιν τοῦ διαγωνισμοῦ διὰ τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ.

'Αποφασισθέντος ὅπως τὸ ἐν λόγῳ Μνημεῖον στηθῆ εἰς χώρον πλησίον τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ, ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος ἀνέθεσεν εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Περιοδικοῦ «'Εκκλησία» κ. Θεοδ. Σπεράντσα, ὅπως οὗτος ἐπισκεπτόμενος τὸν Δήμαρχον 'Αθηναίων κ. Κατσῶταν συνηνοπήσῃ σχετικῶς μετ' αὐτοῦ. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσανσαν δὲ συνεργασίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς «'Εκκλησίας» μετὰ τοῦ κ. Δημάρχου, οὗτος ἔδειξε ζωηρὸν ἐνδιαφέρον καὶ πλήρη κατανόησιν διὰ τὸ ζήτημα τοῦ Μνημείου.

— Ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ αὐτοῦ ἑορτῇ ἀπένευμε τὰς κάτωθι τιμητικὰς διακρίσεις εἰς 'Ελληνας Κληρικούς: α) Τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Βασιλ. τάγματος Φοίνικος εἰς τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας 'Υδρας κ. Προκόπιον καὶ Σάμου καὶ 'Ικαρίας κ. Εἰρηναῖον. Τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Φοίνικος εἰς τὸν 'Αρχιεπίσκοπον τῆς 'Ι. Συνόδου Παν. 'Αρχιμ. κ. Δαμ. Παπαχρήστου, εἰς τὸν Πρωτοσύγκελλον τῆς 'Ι. 'Αρχιεπισκοπῆς Παν. 'Αρχιμ. κ. Θεόκλ. 'Αβραντινῆν καὶ εἰς τοὺς Πανοσ. 'Αρχιμ. κ. κ. Π. 'Ανδρώνην, Σ. 'Αναζηλῆν, Χρ. Παπουτσόπουλον, Λ. Παρασκευόπουλον, Θ. Γκερλέν, Γερ. Παρασκευόπουλον, Χ. Παπαγιάννην, 'Ι. Λιαρομμάτην, 'Ι. Μακρόπουλον, Π. Παπαγιάννην, Χρ. Καλύβαν, Χρ. Ζέρβαν, Γ. Χρηστίδην, Π. Παῖσην, Φ. Ζερβᾶτον. β) Τὸν ἀργυροῦν Σταυρὸν τοῦ βασιλικοῦ τάγματος Γεωργίου εἰς τοὺς αἰδεσ. Πρωτοπρεσβυτέρους κ. κ. Γ. 'Αρβανιτάκην, 'Αγγ. Νησιώτην, Γεώργ. Βλάχον, Βασ. Χούπην καὶ Νικ. Ντρέκην.

πνευματικῆς ἀκτινοβολίας καὶ μὴ δυναμένης νὰ ἐμπνεύσῃ τὸν σεβασμὸν οὐδὲ εἰς τὰ μέλη αὐτῶν.

'Η αἰτία τοῦ πεισματώδους ἀγῶνος.

Μετὰ λύπης παρατηρήσαμεν, ὅτι τὰ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατονταετίας ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Δαρβινισμοῦ δημοσιευθέντα εἰς τὰς διαφόρους ἐφημερίδας σχετικὰ ἄρθρα δὲν εἶχον πάντοτε τὴν ἀπαιτουμένην ἀντικειμενικότητα. Οὕτω μεταξὺ ἄλλων ἐγράφη, ὅτι οἱ ἐκπρόσωποι τῆς 'Εκκλησίας ἦσαν κυρίως ἐκεῖνοι, οἵτινες συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ δεσυνθῇ ὁ περὶ τὴν θεωρίαν ταύτην ἀγῶν. 'Αλλ' ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος οὐδόλως εἶναι ἀληθής.

Βεβαίως κατὰ τὸ παρελθὸν συνήθη πρᾶγματι πεισματώδης ἀγῶν περὶ τὸν Δαρβινισμὸν μεταξὺ τῆς ὕλιστικῆς ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοσμοθεωρίας ἀφ' ἑτέρου. 'Αλλὰ τὴν πάλην ταύτην δὲν τὴν προεκάλεσαν τόσοσιν οἱ ὀπαδοὶ τῆς δευτέρας, ὅσον οἱ ὀπαδοὶ τῆς πρώτης. Ὡς ἔχει τονισθῆ, ἡ παραδοχὴ τῆς θεωρίας τῆς ἐξελίξεως δὲν ἀποτελεῖ κίνδυνον καὶ ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου διὰ τὴν Θρησκείαν, διότι —ἐκτός τοῦ ὅτι καὶ ἐκκλησιαστικοὶ ἄνδρες (Γρηγόριος Νύσσης, Ἀδγουστίνος, Θωμᾶς 'Ακινάτος κ.λ.π.) διετύπωσαν νύξεις ὑπὲρ τῆς θεωρίας τῆς ἐξελίξεως καὶ — οἱ πλείους τῶν κορυφαίων διδασκάλων τῆς ἐξελικτικῆς θεωρίας (Λαμάρκ, Ντάρβιν κ.λ.π.) ἀδιστάκτως ὁμολογοῦν τὴν πίστιν των εἰς τὸν Δημιουργόν. 'Αντιθέτως ἡ ἀπόρριψις τῆς θεωρίας τῆς ἐξελίξεως εἶναι ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου διὰ τὴν ὕλιστικὴν καὶ

ἀθεϊστικὴν κοσμοθεωρίαν, διότι σημαίνει τὸν ἐκ θεμελίων κλονισμὸν καὶ κρημνισμὸν τοῦ οἰκοδομημάτος τῆς. 'Εντεῦθεν ἐξηγεῖται διατι οἱ ὀπαδοὶ τοῦ ὕλισμοῦ ἀνέλαβον μὲ θριαμβευτικούς θουρήτους καὶ νικητηρίους παιᾶνας ἐπιβάλλον παντὶ τρόπῳ, — ἀκόμη καὶ διὰ πλαστογραφιῶν, ὡς εἰς τὴν περιήλωσιν τοῦ Χαϊκελ—τὸν Δαρβινισμὸν, ὡς προσφέροντα βακτηρίαν τινὰ εἰς τὰς ἀπόψεις των.

Τὸ τελολογικὸν κοσμοειδῶλον.

'Εν συνεχείᾳ δεόν νὰ σημειώσωμεν, ὅτι εἶναι δεῖγμα ἐπιπολαιότητος καὶ δισχυρισμῶς, ὅτι τῇ ἐπιδράσει τοῦ Δαρβινισμοῦ ἔχει ἀπαλλαγῆ σήμερον ἡ 'Επιστήμη τοῦ τελολογικοῦ κοσμοειδῶλον, κατὰ τὸ ὅποιον ἐν τῇ φύσει ἐπικρατοῦν προδιαγεγραμμένον σχέδιον καὶ σκοποῖ.

Ὅπως ἀντιθέτως! Σήμερον αὐτοὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν τονίζουσι, ὅτι τὰ φυσικὰ φαινόμενα διέπονται ὑπὸ θαυμαστῆς τάξεως, σκοπιμότητος καὶ ἁρμονίας, ἣτις, ὡς λέγει ὁ ἰδρυτῆς τῆς φυσικῆς τοῦ 20οῦ αἰῶνος Μὰξ Πλάνκ, ἀνάγει τὸν νοῦν ἡμῶν πρὸς τὸ «'Ιδεῶδες Πνεῦμα», τὸν Θεόν.

'Η ἐπικράτησις ἀκριβῶς τοῦ τελολογικοῦ κοσμοειδῶλον ἐν τῇ σημερινῇ 'Επιστήμῃ καὶ Φιλοσοφίᾳ ἐξηγεῖται διατι ἡ μηχανιστικὴ μορφή τοῦ Δαρβινισμοῦ ἔχει σήμερον καταπέσει καὶ διατι ἀκόμη καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες δέχονται τὴν θεωρίαν τῆς ἐξελίξεως, ὁμιλοῦν περὶ «διευθυνομένης ἢ κατευθυνομένης ἢ τελολογικῆς ἐξελίξεως».

— Ο Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Καντέρμπουρ, ἔστειλε τὸ κάτωθι τηλεγράφημα εἰς ἀπάντησιν τῆς εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον δημοσιευθείσης διαμαρτυρίας ἣν ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος ὡς Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου :

Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου ἐκκλησιαστικῆ θέσις πολὺ τιμᾶται ὑπ' ἐμοῦ.— Αἱ παρατηρήσεις μου κατὰ τρόπον ἐκφραστικὸν ἀπέκλεισαν ἐπιδράσεις ἀφορώσας εἰς τὸν προσωπικὸν του χαρακτήρα.— Ἡ κριτικὴ περιορίζεται ἀδυστήρως εἰς ὠρισμένας πολιτικὰς ἀπόψεις.— Εἰλικρινῶς λυποῦμαι διὰ τὴν χρησιμοποίησιν ἀτυχοῦς φράσεως προξενήσασθαι προσβολῆν.— Μετ' ἐνδιαφέροντος προσεύχομαι ὥστε ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἀδελφότης νὰ παραμεινῆ ἀλόβητος.

Ἀρχιεπίσκοπος Καντέρμπουρ

Ἀποστολικὴ Διακονία

Τῆ 22ᾳ Ἰουνίου (Κυριακῆ) κατὰ τὴν εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας» περιγραφείσαν τελετὴν τῆς ἀπονουμῆς τῶν πτυχίων εἰς τὰς ἀποφοίτους τῆς Σχολῆς Διακονισσῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κοινωνικῶν Λειτουργῶν παρέστη, — πρὸς τοὺς ἄλλοις—, καὶ ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς Ὁρθοσκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Ὁρθοσκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Βασίλειος Ἰωαννίδης.

Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

— Τῆ 27ῃ παρ. μηνὸς τὴν Α. Μακαριότητα ἐπισκέφθη ὁ Ὑποδιοικητὴς τῆς Κτηματικῆς Τραπεζῆς κ. Κριμπᾶς. Τῆ αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη ὡσαύτως τὸν κ. Κίγγκ, ἐκπρόσωπον τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, καὶ τὸν Ἱατρὸν κ. Ρομπόκον.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος παρέστη εἰς τὴν ἐπὶ τῆ λῆξαι μαθημάτων ἑορτὴν τῆς Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἢ «Ἐργάνη Ἀθηνᾶ».

— Τῆ 28ῃ Ἰουνίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη εἰς τὴν ὀρκωμοσίαν τῆς Α.Υ. τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου ὡς Ἀξιωματικοῦ τῶν τριῶν ὄπλων. Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας παρέστη εἰς τὸ δοθὲν ἐν τοῖς Ἀνακτόροις ἐπίσημον δεῖπνον ἐπὶ τῆ ἐνηλικίωσει τῆς Α.Υ. τοῦ Διαδόχου.

— Τῆ ἐπομένῃ 29ῃ ἔχοροστάτησεν ἐν τῷ Ἱ. Μητροπολιτικῷ Ναῶ κατὰ τὴν ἐπίσημον Δοξολογίαν ἐπὶ τοῖς ὀνομαστηρίοις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Παύλου.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας παρέστη εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου ψαλέντα Μέγαν Ἐσπερινόν, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ πρώτου ἐν Ἀθήναις Κηρύγματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας, δημοσιευόμενον ἀλλαχοῦ τοῦ παρόντος φύλλου, ἐξεφώνησεν ὁ Ἀρχιγρ. τῆς Ἱ. Συνόδου Παν. Ἀρχιμ. κ. Δαμασκηνὸς Παπαχρήστου.

— Τῆ 30ῃ Ἰουνίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὸν Ὑφυπουργὸν Ἐξωτερικῶν κ. Σκέφερην, τὸν Συναρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος κ. Π. Κανελλόπουλον καὶ τὸν τ. Βασιλικὸν Ἐπίτροπον τοῦ Στρατοδικείου κ. Στασινοπούλου.

— Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθη τὴν Ἐταιρείαν Ἀναστηλώσεως Ἠθικῶν Ἀξιών, ἐν συνεχείᾳ δὲ προσέτη κατὰ τὴν τέλεισιν τοῦ Ἐσπερινοῦ ἐν τῷ πανηγυρίζοντι Ἱ. Ναῶ Ἀγ. Ἀναργύρων Ν. Ἰωνίας.

— Τῆ 1ῃ Ἰουλίου ὁ Μακαριώτατος προήδρευσε συνεδρίαν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

Τῆ αὐτῆς ἡμέρας ἡ Α. Μακαριότης, συνοδουμένη ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰακώβου καὶ Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος, ἐπισκέφθη τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Καραμανλῆν.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος προήδρευσε συνεδρίαν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

— Ὁ θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Θαυμακοῦ κ. Χρυσόστομος κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης μέχρι τῆς 15ης χρονικὸν διάστημα τοῦ τρέχοντος μηνὸς Ἰουλίου ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησε κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ Ἑορτὰς εἰς διαφόρους Ἱεροὺς ναοὺς τοῦ Πειραιῶς.

— Τῆ 4ῃ Ἰουλίου, ἐν τελετῇ γενομένῃ εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ Ἀσυλον τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, ἐπέδωκε τὰς Βεβαιώσεις Διπλώματα τῶν ἐξελεθουσῶν τῆς Τεχνικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀσύλου κορασιδῶν.

— Τῆ 5ῃ Ἰουλίου προήδρευσε συσκέψεως μελῶν τοῦ Συμπαικίου Ἰδρύματος Πειραιῶς.

Θεολογικὴ Σχολή. Εὐχαρίστως ἐπληροφορήθημεν, ὅτι ὁ Κοσμητὼρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γεράσιμος Κονιδάρης ἀπέστειλεν ἐκ μέρους αὐτῆς πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκονομικὸν Πατριάρχην ἔγγραφον, δι' οὗ ζητεῖται ὅπως ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἀναλάβῃ τὴν διοργάνωσιν τοῦ ἑορτασμοῦ ἐπὶ τῇ χιλιετηρίδι τοῦ Ἁγίου Ὁρους, περὶ τοῦ ὁποῦ ἐγγράφῃ σχετικῆ παρατήρησις εἰς προηγουμένον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας».

Ο.Δ.Ε.Π. Τῆ 30ῃ παρ. μηνὸς συνλθε τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Θεοκλήτου, παρισταμένου καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ὁρθοσκευμάτων καὶ Ἐθνικ. Παιδείας κ. Βογιατζῆ. Κατ' αὐτὴν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐξέθεσε διὰ μακρῶν τὰ ἀπασχολοῦντα τὸν Ο.Δ.Ε.Π. προβλήματα καὶ τὰς καταβαλλομένας προσπάθειάς διὰ τὴν κατοχύρωσιν καὶ ἀξιοποίησιν τῆς περιουσίας τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὁ Μακαριώτατος παρεκάλεσε τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως παρέμβῃ εἰς τὰς ἀρμοδίας Κρατικὰς Ἀρχάς, ἵνα ἐφαρμοσθοῦν αἱ ὑπογραφείσαι κατὰ τὰ ἔτη 1949 καὶ 1952 συμβάσεις μεταξύ τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, δι' ὧν ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία παρεχώρησεν εἰς τὸ Δημόσιον μεγάλας ἐκτάσεις πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς ἀγρότας, τὸ δὲ Ἑλληνικὸν Δημόσιον παρεχώρησεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν εἰς ἀνταλλαγὴν ἀστικά ἀκίνητα. Περαιτέρω ὁ Μακαριώτατος παρεκάλεσεν, ὅπως ἔρθοῦν αἱ διάφοροι δεσμεύσεις ἐπὶ μεγάλῃ ἀξίᾳ ἀκινήτων τῆς Ἐκκλησίας, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦν διάφοροι ὑπηρεσίαι διὰ ἔξουσιν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν σκοπούς, ἐπὶ μεγάλῃ ζημίᾳ τῶν συμφερόντων αὐτῆς. Τοιαῦτα ἀκίνητα εἶναι αἰ οἰκοπεδικαὶ ἐκτάσεις παρὰ τὴν λεωφόρον Κηφισίας, τῆς περιοχῆς Γουδίου, Βουλιαγμένης, Ἀγ. Ἀνδρέου, Ν. Μάκρης κ.λ.π. Καταλήγων ὁ Μακαριώτατος εἶπεν ὅτι, ἀποδοιμόμενος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν περιουσιακῶν αὐτῆς στοιχείων, θὰ καταστήθῃ δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπίσῃ αὐτὴ, ἀνεὺ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ Κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, τὰ οικονομικὰ αὐτῆς προβλήματα καὶ νὰ ἐπιτελέσῃ πληρέστερον τὸν ὑψηλὸν προορισμὸν τῆς.

Ἀπαντῶν ὁ κ. Ὑπουργός, ἀφοῦ πρώτον συνεχάρη τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. διὰ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἐπιτελούμενον ἔργον, παρέσχε τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι θὰ συνηγορήσῃ παρὰ τῆ Κυβερνήσει διὰ τὰ δίκαια αἰτήματα τοῦ Ὄργανισμοῦ.

Ἱ. Μητρόπολις Παραμυθίας, Φιλιππῶν καὶ Γηρομερίου

Ἡ ἀπὸ τίνος χρόνου ἀρξαμένη διὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Γίτου ἐν τῇ ὡς ἄνω Μητροπόλει πνευματικὴ κίνησις συνεχίζεται λίαν ἱκανοποιητικῶς. Ἡ κηρυκτικὴ καὶ κατηχητικὴ διακονία τῆ συνεργασίᾳ τοῦ τε Ἱεροκλήρου αὐτῆς Ἀρχιμ. Χρυσάνθου Κανελλοπούλου καὶ τῶν λοιπῶν λαϊκῶν θεολόγων καὶ διδασκάλων κατηχητῶν προάγεται. Τὸ ἑσπέρας τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως, εἰς τὸ ὅποιον ἐπεδόθησαν συστάσει καὶ παραινέσει τοῦ Σεβ. ὠρισμένοι ἱερεῖς κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν, ἀπέδωκε καρπούς, πανταχοῦ δὲ ἡ παρουσία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου προκαλεῖ χαρὰν καὶ ἐνθουσιασμὸν εἰς τοὺς πιστοὺς.

Ὅτως ὁ Σεβασμιώτατος, συνεχίζων τὰς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς τους ἐγκαινιασθείσας περιόδους, ἐπισκέφθη καὶ τὰ πλέον ἀπομακρυσμένα καὶ δυσπρόσιτα σημεῖα τῆς περιφέρειας αὐτοῦ.

Ἐν συνεχείᾳ σημειούμεν τὸ πραγματοποιηθὲν ἐν Παραμυθίᾳ Πνευματικὸν Φροντιστήριον ἀπὸ 16-21 Ἰουνίου ἐ.ε., εἰς τὸ ὅποιον ἐφοίτησαν τριάκοντα δύο ἱερεῖς, ἐπιλεγέντες ἐκ τῆς ὄλης δυνάμεως τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς Μητροπόλεως. Οὗτοι ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα καὶ εἰς 38 ὥρας διδασκαλίας ἠκροάσθησαν τὰς παραδόσεις τοῦ μαθήματος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνών

'Εχοντας υπ' όψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 47 ἐδ. 2 τοῦ Α. Ν. 2200]1940 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων νομοθετικῶν διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἐν τοῖς 'Ιεροῖς Ναοῖς, α) 'Αγίου Φιλίππου Βλασσαροῦς, β) Κοιμησεῶς Θεοτόκου Κολοκυνθοῦς, γ) 'Αγίου Αἰμιλιανοῦ λόφου Σκουζέ, δ) 'Αγίας Παρασκευῆς Νέας Σμύρνης καὶ ε) 'Αγίας Μαρίας 'Ανθού πόλεως Περιστερίου ὑπαρχουσῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν 'Ἐφημερίων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς ἐφημεριακὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα τῆς ἀμέσου κατωτέρως κατηγορίας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διακηρύ-

ξεως ἐν τῇ «'Εκκλησίᾳ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νεομισημένα πιστοποιητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

'Ἐν 'Αθήναις τῇ 16ῃ 'Ιουνίου 1958

† Ὁ 'Αθηνῶν Θεόκλητος.

'Ιερά Μητρόπολις Κεφαλληνίας

'Εχοντας υπ' όψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 τοῦ Α. Ν. 2200]1940 «περὶ 'Ι. Ναῶν καὶ 'Ἐφημερίων», ὡς αὐταὶ μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθησαν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων α) 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Παντελεήμονος τοῦ χωρίου Πουλάτων καὶ β) 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Νικολάου τοῦ χωρίου Κεραμιῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς ἐφημεριακὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως

'Εξομολογητικῆς, τοῦ διδαχθέντος αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου.

Παρὰ δὲ τὴν ἔλλειψιν οἰκονομικῆς εὐχερείας ἐπετεύχθη ἡ φιλοξενία πάντων τῶν ἀκροασθέντων ἱερέων, τῆς τροφῆς αὐτῶν παρασχεθείσης ἐν τῷ 'Εκκλησιαστικῷ Οἰκοτροφεῖῳ, τῆς δὲ στέγης ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ οἰκῆματι καὶ τισὶ οἰκοῖς θεοσεβῶν χριστιανῶν. 'Επὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων ἐτελέσθη Λειτουργία ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ 'Ηγουμενίτης, λαβόντων μέρος καὶ τῶν 32 ἱερέων, παρουσία δὲ τῶν ἀρχῶν ἐν τέλει ὡμίλησε πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς σοβαρότητος τοῦ ἔργου τοῦ 'Εξομολόγου, χειροθετήσας Οἰκονόμος καὶ χορηγήσας αὐτοῖς τὰ 'Ενταλτήρια Γράμματα τῆς πνευματικῆς πατρότητος. 'Η Αὐτοῦ Θ. Παναγιότης, ἀπαντῶσα εἰς τηλεγράφημα τοῦ Μητροπολίτου Παραμυθίας, συνεχάρη καὶ ἀπένειμε τὴν Πατριαρχικὴν Αὐτῆς εὐλογίαν πρὸς πάντας τοὺς φοιτήσαντας εἰς τὸ Πνευματικὸν Φροντιστήριον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς πρὸ ὀλίγου συγκληθείσης Συνόδου τῆς 'Ιεραρχίας τῆς Σερβικῆς 'Εκκλησίας εὐρίσκειτο καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἐκλογῆς γηγενῶν ἐπισκόπων διὰ τὰς χηρευούσας ἐπαρχίας τῆς Σερβικῆς Μακεδονίας. Κατὰ πληροφορίας τοῦ περιοδικοῦ μας, ἡ Σύνοδος τῆς 'Ιεραρχίας δὲν προέβη εἰς καμίαν ἐκλογὴν, διότι οἱ ὑποψήφιοι ἐσπεροῦντο τῶν διὰ τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα ἀπαιτουμένων προσόντων.

— Τὴν 26ην 'Ιουνίου ὑπεγράφη σύμβασις περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τῶν μελῶν τοῦ Σλλόγου τῶν καθολικῶν ἱερέων Βοσνίας καὶ 'Ερζεγοβίνης, οἱ ὅποιοι ἀνέρχονται εἰς 200.

— Τὴν 22αν 'Ιουνίου 1958 ἐγένετο εἰς τὸν ἐν Βελιγραδίῳ ναὸν τῶν Παλαιοκαθολικῶν ἡ χειροτονία τοῦ Μίλαν Ντομπροβόλιτς εἰς πρῶτον ἐπίσκοπον τῆς ἐν Σερβίᾳ καὶ Βοϊβοτίνᾳ ἐκκλησίας τῶν Παλαιοκαθολικῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

'Ο Μακαριώτατος Πατριάρχης 'Ρουμανίας κ. 'Ιουστινιανός, συνοδευόμενος ὑπὸ 'Ρουμάνων θεολόγων, παρέστη εἰς τὰς γενομένας ἐν Μόσχᾳ ἑορτὰς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς 40ετοῦς ἐπετειῶν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Πατριαρχείου τῆς 'Ρωσικῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας.

— Τὸν παρελθόντα 'Ιούνιον ἀντιπροσωπεῖα τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας τῆς 'Αλεξανδρείας, μετ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην κ. Χριστοφόρον, ἐπεσκέφθη τὰ 'Εκκλησιαστικὰ 'Ιδρύματα καὶ τὰ Μοναστήρια τῆς 'Ρουμανίας.

— Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 75 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Βουκουρεστίου, τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ 'Ρουμανικοῦ Πατριαρχείου δημοσιεύει μακρὸν ἱστορικὸν περὶ τοῦ «Πανεπιστημιακοῦ Θεολογικοῦ 'Ινστιτούτου», τοῦ ὁποίου αἱ πρῶται βᾶσεις λειτουργίας του ἐτέθησαν κατὰ τὰ ἔτη 1881-1882.

— Εἰς σχετικὸν πῖνακα τῶν ξένων φοιτητῶν, οἵτινες ἐφοίτησαν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Βουκουρεστίου ἀναφέρεται,

ὅτι κατὰ τὴν περίοδον 1921-1948 παρηκολούθησαν τὰ μαθήματα τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς καὶ 22 'Ἕλληνες φοιτηταί.

— Εἰς τὸ τεῦχος τοῦ 'Ιανουαρίου -Μαρτίου ἐ.ε. τοῦ περιοδικοῦ τοῦ 'Ρουμανικοῦ Πατριαρχείου «'Η 'Ορθοδοξία» δημοσιεύεται μελέτη ὑπὸ τὸν τίτλον «Πλατωνισμὸς καὶ Χριστιανισμὸς», εἰς τὴν ὁποίαν, ἐκτὸς ἄλλων, ἀποσαφηνίζονται αἱ οὐσιαστικαὶ διαφοραὶ μεταξὺ τῆς φιλοσοφίας τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ ὡς Ὁρησκείας.

— Εἰς τὸ αὐτὸ τεῦχος δημοσιεύεται σύντομον ἱστορικὸν τοῦ Πατριαρχείου τῆς 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας τῆς 'Ρωσίας ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς 40ῆς ἐπετειῶν ἀπὸ τῆς ἐπανιδρύσεως τοῦ 'Ρωσικοῦ Πατριαρχείου.

— Εἰς πλείστα Μοναστήρια τῆς χώρας ἔχουν ἰδρυθῆ ἀπὸ καιροῦ καὶ λειτουργοῦν μετ' αὐξάνουσας ἀπόδοσιν διάφορα ἐργαστήρια χειροτεχνίας, τῶν ὁποίων τὰ προϊόντα προωθοῦνται εἰς τὴν ἀγορὰν μέσῳ τῶν Κρατικῶν συνεταιρισμῶν. Οὕτω, περίπου 600 μοναχὰ τῆς Μονῆς 'Αγκάπια ἀσχολοῦνται εἰς τὰ ἐκεῖ ἐργαστήρια μετ' ἐπιμελὴν κατασκευὴν πολυχρῶμων ταπήτων, οἱ ὅποιοι φημίζονται διὰ τὴν ἑξαιρετικὴν καὶ λεπτὴν τέχνην τῆς ἐργασίας των, εἰδῶν ὑφαντουργικῆς τέχνης, καθὼς καὶ μετ' ἐκκλησιαστικὴν Ζωγραφικὴν (ἀγιογραφίαν). 'Η δραστηριότης τῶν ἐργαστηρίων πάσης φύσεως, ἅπαντα λειτουργοῦν ἐν ταῖς Μοναῖς τῆς χώρας, εἶναι ἀξίεπαινος καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ὅτι συνεχίζεται μία παλαιστὰ καὶ λαμπρὰ παράδοσις τῶν ρουμανικῶν ὀρθοδόξων Μοναστηρίων, ἰδίως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν διάδοσιν τῆς λαϊκῆς τέχνης.

— Τὸ Θεολογικὸν Πανεπιστημικὸν 'Ινστιτούτον τοῦ Βουκουρεστίου διαθέτει πλουσιωτάτην Βιβλιοθήκην Ὁρησκευτικῶν καὶ 'Εκκλησιαστικῶν συγγραμμάτων, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων ἀνέρχεται εἰς 63.452 τόμους. Ἐπιπλέον, ἡ Βιβλιοθήκη περιλαμβάνει καὶ σειράς ρουμανικῶν καὶ ξένων περιοδικῶν, δοκίμια, διάφορα χειρόγραφα, κ.ά.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Φροντίδι τῆς «'Αγίας 'Εδρας» ἐξεδόθη εἰς «ἐπίσημος ὁδηγὸς τοῦ περιπτέρου τῆς 'Αγίας 'Εδρας εἰς τὴν Διεθνή 'Εκθεσιν τῶν Βρυξελλῶν 1958».

— 'Η Γαλλικὴ 'Ακαδημία ἀπένειμε ἐσχάτως βραβεῖον εἰς τὸν παγκοσμίως γνωστὸν κληρικὸν Πιερρ Λ' Ἐρμίτ, εἰς ἀναγνώρισιν τοῦ φιλολογικοῦ τοῦ ἔργου.

— Ἀπὸ 25-28 'Ιουνίου συνήλθεν εἰς Βεβᾶυ τῆς Ἑλβετίας τὸ 13ον Διεθνὲς Συνέδριον τῆς Διεθνούς 'Ομοσπονδίας τῶν Χριστιανικῶν συνδικατῶν.

— Ἡρᾶτο ἐκδιδόμενη νέα Καθολικὴ 'Εγκυκλοπαιδεία εἰς τὴν Γερμανικὴν γλῶσσαν ὑπὸ τοῦ γερμανικοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Herder. Αὕτη θὰ περιλαμβάνῃ 10 τόμους.

— Εἰς τὸ τελευταῖον τεῦχος τοῦ ἐπίσημου ὁργανοῦ τῆς «'Αγίας 'Εδρας» «Acta Apostolicae Sedis» ἐδημοσιεύθη ἔγγραφον τοῦ Πάπα Πίου ΙΒ', διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ἀνακηρύσσεται προστάτης τῶν τραπεζιτικῶν τῆς 'Ιταλίας.

της παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Περιοδικῷ «Ἐκκλησία», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν αἴτησιν μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζομένων πιστοποιητικῶν πρὸς ἀνακήρυσιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Ἀργοστολίῳ τῇ 7ῃ 'Ιουνίου 1958

† Ὁ Κεφαλληνίας Ἱερόθεος.

Ἱερά Μητρόπολις Ἄρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 46 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200/40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ νεωτέρων Νόμων καὶ Διαταγμάτων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ δελτίῳ «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Ἄρτης τὰ νόμιμα δικαιολογητικὰ πρὸς κατάληψιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Παράρτη Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς.

Ἐν Ἄρτῃ τῇ 12ῃ 'Ιουνίου 1958

† Ὁ Τοποτηρητῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἄρτης
† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Στυλιανός

Ἱερά Μητρόπολις Θηβῶν καὶ Λεβαδείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46 καὶ 47 τοῦ Ἀ. Νόμου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς κενῆς ὀργανικῆς θέσεως Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Ἀραχώβης.

Ἐν Λεβαδείᾳ τῇ 13ῃ 'Ιουνίου 1958

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Δωρόθεος.

Ἱερά Μητρόπολις Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46 καὶ 47, παράγρ. 1, ἐδάφ. δ' τοῦ Α. Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 540/45, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τινὰς ἐκ τῶν κάτωθι Ἐφημεριακῶν θέσεων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως, 1) Ἱ. Ναοῦ Τιμίου Προδρόμου Παρχοπατάμου, 2) Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Ἀθανασίου Μ. Μοναστηρίου, 3) Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Ἀθανασίου Ὁμορφοχωρίου, 4) Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Ἀχιλλεῖου Καλοῦ Νερού, 5) Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Γεωργίου Σοφοῦ καὶ 6) Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Ἀθανασίου Μοδέστου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὀριζόμενα δικαιολογητικὰ.

Ἐν Λαρίσῃ τῇ 14ῃ 'Ιουνίου 1958

† Ὁ Λαρίσης Δημήτριος.

Ἱ. Μητροπόλις Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις «Περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» τοῦ Νόμου 2200/40, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ τε κανονικὰ καὶ νομικὰ προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὰς κενὰς Ἐφημεριακὰς θέσεις 1) Ἁγίων Ἀναργύρων Ριζῶν, 2) Ἁγίου Νικολάου Χειμαδιοῦ, 3) Ἁγίου Νικολάου Ἐκκλησιῶν, 4) Ἁγίας Αἰκατερίνης Στρογγυλῆς, 5) τὴν Β' Ἐφημεριακὴν θέσιν Θεσπρωτικοῦ καὶ 6) Ἁγίου Γεωργίου Βουλίστης, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ πρὸς ἀνακήρυσιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Πρεβέζῃ τῇ 15 'Ιουνίου 1958

† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Στυλιανός.

Ἱερά Μητρόπολις Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200/40 καὶ 540/45 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πληρῶσιν τῶν κάτωθι κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων 1) Ἁγίου Νικολάου Λειβαδακίου, 2) Ἁγίου Βασιλείου Βάχλιας καὶ 3) Ἁγίου Δημητρίου Ζώνης - Γορτυνίας, καλοῦμεν ἅπαντας τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, πρὸς κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων, ὅπως

ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ πιστοποιητικὰ, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυσιν ὑποψηφίων.

Ἐν Δημητσάνῃ τῇ 17ῃ 'Ιουνίου 1958

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Εὐστάθιος.

Ἱ. Μητρόπολις Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Τρεκλειστρας καὶ Δουμηνῶν τακτικού Ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικὰ, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυσιν τῶν ὑποψηφίων.

Αἴγιον τῇ 25 'Ιουνίου 1958

† Ὁ Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας Γεώργιος.

Ἱ. Μητρόπολις Κορινθίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 2200/40 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐν Λαλιώτῃ Ἱ. Ναοῦ Εὐαγγ. Θεοτόκου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσι ὑποψήφιοι Ἐφημέριοι τοῦ ὡς ἄνω Ἱ. Ναοῦ.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 27 'Ιουνίου 1958

† Ὁ Κορινθίας Προκόπιος.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 2200/40 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐν Κάτω Τρικάλοις Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννης, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσι ὑποψήφιοι Ἐφημέριοι τοῦ ὡς ἄνω Ἱ. Ναοῦ.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 27 'Ιουνίου 1958

† Ὁ Κορινθίας Προκόπιος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΟΥΝΤΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν **ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ**
† Ὁ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος **ΙΑΚΩΒΟΣ**
† Ὁ Βεργίας καὶ Ναούσης **ΚΑΛΔΑΙΝΙΚΟΣ**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σεβ. Μητροπ. Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Ἰακώβου, Προσφώνησις ἐπὶ τῇ τεσσαρακονταετηρίδι ἀπὸ τῆς ἐπανασταστικῆς τοῦ Ῥωσ. Πατριαρχείου.

Ἰωάννου Καρμίρη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἐκ τῆς Ἐκκλησιολογίας τοῦ Μεγ. Βασιλείου.

Θεοδ. Σπεράντσα, Ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων Βικέντιος (†).

Μητροπ. Μεσσηνίας Πολυκάρπου (†), Αἱ παραβολαὶ τῶν ταλάντων καὶ δέκα παρθένων (συνέχεια).

Ἀρχιμ. Δαμασκηνοῦ Παπαχρήστου, Ἀρχιεραγματεύς τῆς Ἱ. Συνόδου, Πανηγυρικός λόγος εἰς τὸν Ἀπ. Παῦλον.

Φ. Κόντογλου, «Ἡ βυζαντινὴ Ἑλλάς».

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικά Χρονικά.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.

Ἐπεθεύνας Τυπογραφεῖον: **ΤΙΜΟΘΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ**